

ከማለቁ በፊት ምን ማድረግ እንደሚገባ

2ኛ ጢሞቴዎስ 3

የዚህ ምዕራፍ አትኩሮት በእውቀትና በኃላፊነት ላይ ነው። ጳውሎስ ጢሞቴዎስን ስለ መጨረሻው ዘመን ባሕርይ ካስታወቀው በኋላ፤ እንዴት ምላሽ መስጠት እንዳለበት መመሪያ ይሰጠዋል። ተግባር በእውቀት ላይ የተመሠረተ መሆን አለበት። ብዙ ክርስቲያኖች ወዴት እንደሚሄዱ የማያውቀውን የኦሮፕላን ነጂ ይመስላሉ። እርሱ ለተሳፋሪዎቹ «መንገዱ ጠፍቶብኛል ነገር ግን ፍጥነታችን አስደሳች ነው» ይላቸዋል።

«እነዚህ የመጨረሻ ቀናት» የኢየሱስ ክርስቶስን አገልግሎት ጀምረዋል (ዕብ. 1: 1-2)፤ እስከሚመለስም ድረስ ይቀጥላሉ። «የመጨረሻ ቀናት» የተባሉትም፤ እግዚአብሔር ለሕዝቡ ያሉትን ዓላማዎች እየፈጸመባቸው ስለሆነ ነው። ጌታችን መመለሱን ስላዘገየ፤ አንዳንዶች በመምጣቱ ተስፋ ያፈዛሉ (2ኛ ጴጥ. 3: 3-7)፤ ነገር ግን እርሱ እንደ ተስፋ ቃሉ ይመጣል።

በዚህ «በመጨረሻ ቀናት» ክፍለ ጊዜ ውስጥ የተለያዩ ዓይነት «ጊዜያት» (ወቅቶች) ይኖራሉ፤ ነገር ግን «ጊዜያቱ» ወደ ማለቂያቸው መዝጊያ ሲቃረቡ፤ የሚያስጨንቁ ይሆናሉ። ይህም ቃል «አደገኛ፤ ለመቋቋም የሚያዳግት፤ ጭካኔ የተሞላበት» የሚል ትርጉም ይይዛል። ይኸው ተመሳሳይ የግሪክ ቃል አጋንንት ያደሩባቸውን ሁለቱን የጌርጌሴኖን ሰዎች ምን ያህል አስቸጋሪዎች እንደነበሩ ለመግለጽ ያገለገለ ቃል ነው (ማቴ. 8: 28)። ይህ የመጨረሻው ዘመን ዓመፅ በአጋንንት የሚነሳሳ እንደሚሆን ያሳያል (1ኛ ጢሞ. 4: 1)።

እነዚህ ባሕሪያት በጳውሎስ ጊዜ መታየት እንደ ጀመሩ ጥርጥር የለውም፤ አሁንም በመጠን ጨምረዋል። በዓለም ላይ ብዙ ሰዎች ስለሚኖሩ ወይም የተሻለ የዜና ስርጭት ስላለን ብቻ አይደለም። ክፋት በጥልቀትና በስፋት እያደገና በኅብረተሰቡም ዘንድ በከፍተኛ ደረጃ ተቀባይነት እያገኘና እያደገ እንደሆነ በግልጽ ይታያል። እዚህና እዚያ ትንንሽ የዓመፅ ጥርቅሞች በእርግጥ መታየታቸው ብቻ አይደለም። ኅብረተሰቡ ሁሉ በሁከት እና በዓመፅ ውስጥ የሚመላለስ ይመስላል። «በሚያስጨንቅ ዘመን» ውስጥ ነው ያለነው (2ኛ ጢሞ. 3: 1)።

ጳውሎስ ለጢሞቴዎስ በአስጨናቂ ዘመን ውስጥ አገልግሎቱ ውጤታማ እንዲሆን ሊታዘዛቸው የሚገባቸውን ሦስት መመሪያዎች ሰጥቶታል።

1. ከሐሰተኞች ራቅ (2ኛ ጢሞ. 3: 1-9)፡-

«ከእነዚህ ደግሞ ራቅ» (3: 5)። የታመነ አማኝ፣ ጳውሎስ በዚህ ክፍል ከጠቀሳቸው ሰዎች ጋር ምንም ጉዳይ ሊኖረው አይገባም። እነዚህ ሰዎች የሚንቀሳቀሱት በሃይማኖት ስም መሆኑን ማስተዋል ጠቃሚ ነው፡ «የአምልኮት መልክ አላቸው ኃይሉን ግን ክደዋል» (3: 5)። «ሃይማኖተኞች» ናቸው፤ ነገር ግን ዓመፀኞች ናቸው! ስለ እነዚህ ሰዎች ጳውሎስ ሦስት እውነታዎችን አብራርቷል፡-

ሀ. ባሕሪዎቻቸው (2ኛ ጢሞ. 3: 2-5)፡- ቢያንስ አሥራ ስምንት የተለያዩ ባሕሪያት እዚህ ተዘርዝረዋል። ምናልባትም ጳውሎስ የበለጠ ሊዘረዝር ይችል ነበር። «በፍቅር» ላይ ትኩረት ተደርጓል፡- «ራሳቸውን የሚወዱ»፣ ገንዘብን የሚወዱ (የሚመኙ) «ከእግዚአብሔር ይልቅ ተድላን የሚወዱ!» የሁሉም ችግር መሠረት በልብ ውስጥ ያለው ችግር ነው። እግዚአብሔር ከሁሉም በላይ (በፍጹም ልባችን) እንድንወደው እንዲሁም ባልንጀራችንን እንደራሳችን እንድንወድ አዘናል (ማቴ. 22: 34-40)፤ ነገር ግን ራሳችንን ከሁሉም በላይ ከወደድን፣ እግዚአብሔርን ወይም ባልንጀራችንን አንወድም።

በዚህ ዓለም ውስጥ እግዚአብሔር፣ ሰዎች እና የዚህ ዓለም ንብረቶች አሉ። እግዚአብሔርን ማምለክ፣ ሰዎችን መውደድና፣ የዚህን ዓለም ንብረት መጠቀም አለብን። ጻፋ ግን ራሳችንን ማምለክ ከጀመርን፣ እግዚአብሔርን ረስተን የዚህን ዓለም ንብረት መውደድና ሰዎችን ለራሳችን ጥቅም ብቻ መጠቀም እንጀምራለን። ይህ የምስኪን ሰው ሕይወት ዓይነተኛ ባሕርይ ነው። ሆኖም ይህ ዛሬ የብዙ ሰዎችን ሕይወት ያንጸባርቃል። በዓለም ዙሪያ ለነገሮች ያለው ናፍቆት የሰዎች ልብ ከእግዚአብሔር እንደተመለሰ የሚያሳይ አንዱ ማስረጃ ነው።

በእርግጥ አንድ ሰው ራሱን ከወደደና ካመለከ ውጤቱ ትዕቢት (ኩራት) ይሆናል። ሰይጣን ለሔዋን ያቀረበላት አሳብ «እንደ እግዚአብሔር ትሆናላችሁ» የሚል ነበር (ዘፍ. 3: 5)። ውጤቱ ደግሞ ሰዎች «የእግዚአብሔርን እውነት በውሸት ስለለወጡ በፈጣሪም ፈንታ የተፈጠረውን ስላመለኩና ስላገለገሉ ነው» (ሮሜ 1: 25)። ሰው የራሱ አምላክ ሆነ! አሁን ፍጥረት ፈጣሪ ነው! «ትምክህተኞች፣

ትእቢተኞች፡ ተሳዳቢዎች (ለፈዝና ለመራራ ቃላት የተሰጡ)» (2ኛ ጢሞ. 3:2)።

«ለወላጆቻቸው የማይታዘዙ» የሚለው ይህ ኑሓቄ ወደ ቤተሰቡ ውስጥ እንደ ደረሰ ያሳያል። ልጆች «የማያመሰግኑ» እና ወላጆቻቸው ለእነርሱ ያደረጉላቸውን ነገር ከምንም የማይቆጥሩ ናቸው። ወደ ወላጆቻቸው ባላቸው ዝንባሌ «ቅድስና የሌላቸው» ናቸው። «አባትህንና እናትህን አክብር» የሚለውን ትምህርት አይቀበሉትም፤ አያከብሩትም።

«ፍቅር የሌላቸው» የሚለው ሐረግ «የቤተሰብ ፍቅር» የሚለውን ከሚገልጽ አንድ ቃል የተተረጎመ ነው። በዚህ ዘመን ቤተሰብ በጥቃት ውስጥ ይገኛል፤ እንደዚሁ የቤተሰብ ሕይወት ከተበላሸ ሕዝብና አገርም ይጎዳል።

እግዚአብሔር በወንዶችና በሴቶች፤ እንዲሁም በቤተሰብ ውስጥ ባስቀመጠው ተፈጥሮአዊ ፍቅር ምትክ፤ ዛሬ እግዚአብሔር የሚኮንነው ተፈጥሮአዊ ያልሆነ ፍቅር ተስፋፍቶ ይታያል (ሮሜ 1:18-27፤ 1ኛ ቆሮ. 6:9-10 ን ተመልከት)። ይህ አላግባብ ያለውን ተፈጥሮአዊ ልምምድ ስለሚቃረን እግዚአብሔር ይፈርድበታል (ሮሜ 1:28-32)።

በሴቶች ውስጥ ብቻ ሳይሆን፤ በውጪም በኅብረተሰቡና በንግዱ ዓለም የእነዚህ አስጨናቂ ጊዜያት ባሕሪያት ሊታዩ ይችላሉ። «እርቅን የማይሰሙ» (2ኛ ጢሞ. 3:3) የሚለው ለመስማማት የማይሞክሩትን ሰዎች ይገልጻል። የማይሸነፉና የማይታረቁ በመሆናቸው የራሳቸውን መንገድ ይዘው ለመጓዝ ይፈልጋሉ።

አቋማቸውን ለመከላከል «ሐሜተኞች» («በውሸት የሚከሱ») ይሆናሉ። በዚህም የሌሎችን ስም ለማጥፋት ይሞክራሉ። የሚያሳዝነው፤ በተመሰከረላቸው ክርስቲያኖች አካባቢ እንኳን ከዚህ ዓይነቱ ተግባር የተወሰነው ክፍል ይስተዋላል። «ክርስቲያን መሪዎች» በእትሞቻቸው ገጾች ውስጥ እርስ በርሳቸው ይወቃቀሳሉ።

ዛሬ የሕብረተሰባችን መፈክር «የምትፈልገውን ነገር አድርግና ተደስትበት!» የሚል ነው። የሚያሳዝነው ከእነዚህ ሰዎች የተወለዱ አንዳንድ ልጆች በአደንዛዥ ዕዎች፤ በአልኮል ወይም በአባላዘር በሽታዎች ምክንያት የተሸመደመዱ ወይም አካለ ጎደሎ ስለሆኑ ሁልጊዜ አይደሰቱበትም።

ይህ ራስን ያለመግዛት ጦስ በተለያዩ መንገዶች ራሱን ይገልጻል። «ጨካኝ» ማለት «ያልተገራ፣ ጠበኛ» ማለት ነው። እነዚህ ሰዎች የራሳቸውን ምኞት መፈጸም፣ ካልቻሉ እንደ ጨካኝ አውራሾች ይሆናሉ። መልካም የሆነውን ከማክበር ይልቅ፣ መልካም የሆነውን ንቀው ክፉ የሆነውን ያከብራሉ። ዛሬ በሕብረተሰብ ውስጥ የትክክልና የሰሕተት መመዘኛዎች ጨርሶ ባይጠፉም ስፍራ ተቀያይረው እንመለከታለን። ነቢዩ ኢሳይያስ፡- «ክፉውን መልካም መልካሙንም ክፉ ለሚሉ ወዮላቸው» ሲል አስጠንቅቋል (ኢሳ. 5:20)።

«ከዳተኞች» (2ኛ ጢሞ. 3:4) የሚለው ሌሎችን አሳልፈው የሚሰጡና መታመን የማይችሉትን ሰዎች ይገልጻል። ጓደኝነትም ሆነ ሽርክና ለእነርሱ ምንም ለውጥ አያመጣም፤ የራሳቸውን ምኞት ለመፈጸም የሚረዳቸው ከሆነ፣ ይዋሻሉ፤ ቃላቸውንም ያጥፋሉ።

«ችኩል» ማለት «ግድለሽ፣ ፈጣን፣ የሚሠራውን ነገር በጥንቃቄ ሳያሰብ የሚያከናውን» ማለት ነው። ጳውሎስ የሞኝነት ጥረትን እንጂ፣ ቅን ድፍረትን አልኮነም።

«በትዕቢት የተነፋ» የሚለው ቃል ከፍተኛ አሳብ ያለውን ሰው አይገልጽም። ይልቁንም የራሱን ጠቃሚነት በማሰብ በትዕቢት «የተወጠረ» ሰው ማለት ነው። «በራስ ብቃት ወይም ባገኙት ውጤት መታበይ» የሚለው ምናልባት ተመሳሳዩ ሊሆን ይችላል።

«ከእግዚአብሔር ይልቅ ተድላን የሚወዱ» የሚለው በተድላና በእግዚአብሔር መካከል መምረጥ እንዳለብን አያመለክትም። ምክንያቱም ለእግዚአብሔር ስንኖር፣ እጅግ በጣም ትልቅ ተድላን ስለምናገኝ ነው [መዝ. (16):11]። ምርጫው ተድላን በመውደድ ወይም እግዚአብሔርን በመውደድ መካከል ነው። እግዚአብሔርን ከወደድን የሕይወትን ሙላት በዚህ ምድርና በሚመጣውም ዓለም ለዘላለምም እናገኛለን፤ ነገር ግን የኃጢአት ተድላ መቆየት የሚችለው ለአጭር ጊዜ ብቻ ነው (ዕብ. 11:25)። በተድላ በሰከረ ዓለም ውስጥ እንደምንኖር ማንም ሊከደው አይችልም፤ ነገር ግን እነዚህ ተድላዎች ብዙውን ጊዜ ባዶ መዝናኛና ማምለጫዎች ብቻ ናቸው፤ አርኪና እውነተኛ ደስታ አይስተዋልባቸውም።

ጳውሎስ አሁን የጠቀሳቸው ሰዎች ራሳቸውን ሃይማኖተኛ አድርገው እንደሚቆጥሩ ገልጿል «የአምልኮት መልክ አላቸው» (2ኛ ጢሞ. 3:5) የሚለው እውነተኛ የክርስቲያን እምነት ሳይሆን፣ በውጪ የሚታይ ሃይማኖትን ያሳያል፤ ምክንያቱም የእግዚአብሔርን ኃይል

በሕይወታቸው ውስጥ በፍጹም ተለማምደው ስለማያውቁ ነው። በእነርሱ ሕይወት ውስጥ የሚታየው ኃይል የሌለው መምሰልና እውነት የሌለበት ሃይማኖት ነበር።

ለ. የለወጧቸው ሰዎች (2ኛ ጢሞ. 3:6-7)፡- ጳውሎስ «ሞኞች ሴቶች» ብሎ መግለጹ ሁሉም ሴቶች እንዲህ ናቸው ወይም ወንዶች ለሐሰተኛ አስተማሪዎች ማታለል የተጋለጡ አይደሉም ማለት አይደለም። በጳውሎስ ዘመን ሴቶች በንብረተሰቡ ዘንድ ዝቅተኛ ደረጃ ስለነበራቸው፤ ለዚህ ዓይነት ልምምድ በተለይ የተጋለጡ ነበሩ። ወንዶችም ሆኑ ሴቶች ለዚህ ሐሰተኛ ሃይማኖት ሥርዓት የተሸነፉ ሰዎች ተመሳሳይ ባሕሪያት አሏቸው።

በአእምሮ ወቀሳ የተዋከቡና ከእስራትና ከፍርሀት የሚያመልጡበትን መንገድ የሚፈልጉ ናቸው። የተለያዩ ምኞቶቻቸውን ለመቆጣጠር ይሳናቸዋል። እዚህ ላይ ያለው አትኩሮት በወሲባዊ ችግሮች ላይ ሊሆን ይችላል። በመጨረሻም ይህንንና ያንን መንገድ በመምከር ሁልጊዜ እውነትን ይፈልጋሉ፤ ሆኖም ለመርካት በፍጹም አይችሉም። ይህ ዓይነት ሰው ለሐሰት አስተማሪዎችና ለሃይማኖታዊ ሽቃጮች ወጥመድ ደህና ቀለብ ነው።

እነዚህ ሐሰተኞች የሃይማኖት መሪዎች ሰዎች ያሉባቸውን ችግሮች እንደ መልካም አጋጣሚ በመጠቀም፤ ፈጣንና ቀላል መፍትሔዎችን እንደሚሰጡ ቃል ይገባሉ። ወደ ሰዎች ሕይወት ሰርስረው በመግባት የሰዎችን ሕይወት ወዲያው ይቆጣጠራሉ። እነዚህ መሪዎች ብዙም ሳይቆይ የተከታዮቻቸውን ታማኝነት፤ ገንዘብና አገልግሎት ከእጃቸው ያስገባሉ። የለወጧቸው ሰዎችም ቀድሞ ከነበሩበት በባሰ ውድቀት ውስጥ ይገባሉ። ችግሮቻቸው አሁንም አሉ፤ ነገር ግን ሁሉ ነገር እንደ ተስተካከለ አድርገው እንዲያስቡ የሐሰት ትምህርት መሪዎች አታልለዋቸዋል።

እንግዲህ አስታውሱ፤ ይህ ሁሉ ድብቅ ሥራ የሚሠራው በሃይማኖት ስም ነው። ጳውሎስ ጢሞቴዎስን «ከእነዚህ ደግሞ ራቅ» ማለቱ አያስደንቅም።

ሐ. የሃይማኖት መሪዎቻቸው (2ኛ ጢሞ. 3:8-9)፡- በሙሴና በግብፅ አስማተኞች መካከል ስለተደረገው ውድድር ዘጸ. 7-9 አንብብ። በአፈ-ታሪክ አስማተኞቹ በጳውሎስ የተጠቀሱት ሁሉት ሰዎች ኢያኔስና አያንብሬስ ናቸው ይባላል (2ኛ ጢሞ. 3:8)። እነዚህ ሰዎች ሙሴ ያደረገውን አስመስለው በመሥራት ተቃወሙት።

የአርን በትር ወደ እባብነት ስትለወጥ፤ አስማተኞቹም በትርቻቸውን በመጣል ወደ እባብነት ለወጡ። ሙሴ ውኃውን ወደ ደም ለወጠ። አስማተኞቹም ተመሳሳይ ተአምር ሠሩ። ሙሴ እንቁራሪቶቹን በሙሉ ሲያወጣ አስማተኞቹም ተአምሩን ደገሙት፤ ነገር ግን ወደ ቅማል ተአምር ሲደርሱ፤ አስማተኞቹ ሊያደርጉት አልቻሉም (ዘጸ. 8: 16-19)።

ሰይጣን አስመስሎ የሚያደርግ ነው፤ እግዚአብሔር የሚያደርገውን ሰይጣን አስመስሎ ይሠራል። በመጨረሻው ዘመን የሚኖሩ የሃይማኖት መሪዎች የማስመሰል እምነት ይኖራቸዋል። ዓላማቸውም ውሸትን ማስፋፋትና የእግዚአብሔርን ቃል እውነትነት መቃወም ነው። የመጽሐፍ ቅዱስን ሥልጣን በመካድ፤ የሰውን ጥበብና ፍልስፍናን ይተካሉ። «ዘመናዊ» ለመሆን ሲሞክሩ፤ የኃጢአትን እውነታና ደኅንነት ለሰዎች ማስፈለጉን ይከዳሉ። ጳውሎስ እነዚህ ሰዎች «አእምሮአቸው የጠፋባቸው» በሚል ቃል ይገልጻቸዋል። ይህም «ተፈትኖ ውሸት ሆኖ የተገኘ» ማለት ነው።

በመጨረሻ ኢያሄስና ኢያንብሬስ ተጋልጠው፤ በእግዚአብሔር ፍርድ መሳለቂያዎች ሆነዋል። በሐሰተኛ የሃይማኖት መሪዎች ላይም ይህ ይሆናል። የእግዚአብሔር ፍርድ ሲወርድ፤ የእነዚህ አስመሳዮች እውነተኛ ባሕርይ ለሁሉ ይገለጣል።

2. እውነተኛ የሆኑትን ሰዎች ተከተል (2ኛ ጢሞ. 3: 10-12)

ጳውሎስ የታመነ የእግዚአብሔር አገልጋይ እንደነበረ ለጢሞቴዎስ ሊያስታውሰው ስለ ፈለገ፤ ስለ ሐሰተኛ መሪዎች ከመናገር ይመለሳል። በእነዚህ አስቸጋሪ ጊዜያት ትክክለኛ መንፈሳዊ መሪዎችን መከተላችን አስፈላጊ ነው። ባሕሪያቶቻቸው ምንድናቸው?

ሀ. ለተመልካች ሁሉ ሕይወታቸው የተገለጸ ነው (2ኛ ጢሞ. 3: 10)፡-

ጳውሎስ የሚደብቀው ምንም ነገር አልነበረውም። እንደ ጌታው «በስውር ምንም አልተናገርኩም» (ዮሐ. 18: 20) ለማለት ይችል ነበር። «ከታናሽነቴ ጀምሮ የኖርሁትን ኑሮዬን አይሁድ ሁሉ ያውቃሉ» (ዮሐ. 26: 4) በማለት ጳውሎስ ለአግሪጳ ተናግሯል። ጢሞቴዎስ ከጳውሎስ ጋር ስለኖረና ስለሠራ በደንብ ያውቀው ነበረ። ጳውሎስ ከእውነት የራቁ ሐሰታዎችን ወይም ሃይማኖታዊ ቅስቀሳ ከኋላው አልደበቀም።

ለ. እውነተኛ ትምህርት ያስተምራሉ (2ኛ ጢሞ. 3: 10)፡-

«ትምህርቴን» የሚለው በጳውሎስ አባባል፤ እውነተኛ እምነት

የሆነው የኢየሱስ ክርስቶስ ወንጌል ማለት ነው። አንድ ሰባኪ ምንም ያህል ማራኪ ቢሆን፤ የእግዚአብሔርን ቃል እውነት ካልሰበከ ድጋፍ አይገባውም። ዛሬ በፊደላትና በቴሌቪዥን ሃይማኖታዊ ለማስመሰል ትንሽ የመጽሐፍ ቅዱስ ክፍል የተጨመረበትን የሳይኮሎጂ፤ የስኬት ማኅላሻና ራስ አወዳሽ ትምህርቶች ድብልቅ የሆነውን «የሐሰት ክርስትና» በብዛት እንስማለን። ተጠንቀቁ!

ሐ. የሰበኩትን ይኖሩበታል (2ኛ ጢሞ. 3: 10)፡- የጳውሎስ «የሕይወት ዘይቤ» «አኗኗር» መልእክቶቹን የሚደግፍ ነበር። መስዋዕትነትን እየሰበከ በድሎት አልኖረም። ለሌሎች ከሚቀበለው እጅግ የበለጠ ይሰጣቸው ነበር። ወዳጆቹን ማጣት፤ በመጨረሻም የራሱን ሕይወት ማጣት ቢያስከትልበትም እንኳን፤ ለእውነት የቆመ ነበር። ጳውሎስ ባሪያ እንጂ፤ ታዋቂ ሰው አልነበረም።

መ. ዓላማቸው እግዚአብሔርን ማስከበር ነው (2ኛ ጢሞ. 3: 10)፡- በአገልግሎት ውስጥ ስለ ጳውሎስ «ዓላማ» ምንም ዓይነት ጥያቄ አልነበረም፡- የሚፈልገው የእግዚአብሔርን ፈቃድ ማድረግና እግዚአብሔር እንዲሠራ የሰጠውን ሥራ መፈጸም ነበር (የሐዋ. 20: 24፤ ፊሊ. 1: 21)። ሐዋርያው ጳውሎስ የሚፈልገውን እንደሚሞላለት በእግዚአብሔር የታመነ የ «እምነት» ሰው ነበር። የሰዎችን ተቃውሞ የተቋቋመ የ «ትዕግሥት» ሰው ነበር። ሌሎችን ለማገልገል ራሱን በፈቃዱ የሰጠ የ «ፍቅር» ሰው ነበር።

በ2ኛ ጢሞ. 3: 10 መጨረሻ ላይ ያለው ትዕግሥት የሚለው ቃል «መጽናት፤ ወደፊት መግፋት፤ አዳጋች ሲሆን ባሉበት ስፍራ ጸንቶ የመቆየት ችሎታ» ማለት ነው።

ሠ. መከራ ለመቀበል ፈቃደኞች ናቸው (2ኛ ጢሞ. 3: 11-12)፡- ጳውሎስ ለሌሎች መከራ ተቀበለ እንጂ፤ ሌሎች ለርሱ መከራ እንዲቀበሉለት አልጠየቀም። ከከተማ ከተማ መሰደዱ እግዚአብሔርን በመምሰል ይኖር እንደነበር የሚገልጽ ማስረጃ ነው። ዛሬ አንዳንድ ሰዎች እግዚአብሔርን መምሰል ማለት ከስደት መሸሽ እንደሆነ ያስባሉ፤ ዳሩ ግን እውነቱ የዚህ ተገላቢጦሽ ነው።

ጳውሎስ ስለ ክርስቲያን መሪ ያለው አስተሳሰብ ዛሬ ካለው አስተሳሰብ ጋር ሲወዳደር የቱን ያህል የተራራቀ እንደነበረ ሳስበው ይደንቀኛል። ምናልባትም የእርሱ አስተሳሰብ ውድቅ በሆነም ነበር። በዛሬ ዘመን በሚገኝ በአንዱ መንፈሳዊ ድርጅት ውስጥ ለአገልግሎት ቢያመለክት ተቀባይነት ያገኝ ይሆን? የእሥር ቤት ታሪክ ነበረው፤

በሥጋዊ ሕይወቱ የጎሰቆለ ነው፤ በተገኘበት ቦታ ሁሉ ችግሮችን ፈጥሮአል። ድሀ ነበር፤ ለሀብታሞች ግብዣ አላቀረበም ነበር። ሆኖም እግዚአብሔር ተጠቀመበት። እንዲሁም ጳውሎስ ታማኝ ስለነበረ፤ ዛሬ እኛም እየተባረከን ነን።

3. በእግዚአብሔር ቃል ጽና (2ኛ ጢሞ. 3: 13-17)፡ -

የሰይጣንን ውሸቶች ለማሸነፍ፤ ብቸኛው መንገድ የእግዚአብሔር እውነት ነው። «እግዚአብሔር እንዲህ ይላል!» የሚለው ለማንኛውም ጥያቄ የመጨረሻ መልስ ነው። ክፉዎችና አታላዮች እየባሉ ይሄዳሉ። ገናም የበለጠ እያታለሉ ይሄዳሉ። ለምን? ምክንያቱም በሰይጣን እየተታለሉ ስላሉ ነው! በዚህ በመጨረሻ ዘመን ብዙ ማታለልና ማስመሰል ይኖራል፤ በመሆኑም አንድ አማኝ እውነትን ከሐሰት ለመለየት የሚችልበት ብቸኛ መንገድ የእግዚአብሔርን ቃል በማወቅ ነው።

ጢሞቴዎስ ከሕፃንነቱ ጀምሮ የእግዚአብሔርን ቃል ተምሮ ነበር። አንዳንድ ሰዎች «ልጅ እያለሁ መጽሐፍ ቅዱስ ያስፈልገኝ ነበር፤ አሁን ግን ትልቅ ሰው ስለሆንኩ ካለ እርሱ መኖር እችላለሁ» ለማለት ይከጅላሉ። እንዴት የተሳሳቱ ናቸው! አዋቂዎች ከልጆች ይልቅ የእግዚአብሔር ቃል ምሪት በጣም ያስፈልጋቸዋል፤ ምክንያቱም አዋቂዎች ብዙ ፈተናዎች ያጋጥሙአቸዋል፤ እንዲሁም ብዙ ውሳኔዎችን ይወስናሉ። የጢሞቴዎስ አያትና እናት በታማኝነት የብሉይ ኪዳን መጻሕፍትን አስተምረውታል። (በቁ. 14 ከማን የሚለው ቃል እነዚህን ሴቶች የሚያመለክት ነው፤ 1:5ን ተመልከት)። ጢሞቴዎስ በተማረው መጽናት ነበረበት። የእግዚአብሔርን ቃል አውቀን ልንጨርስ አንችልም።

ይህ ክርስቲያን ወላጆች ለልጆቻቸው መጽሐፍ ቅዱስን እንዲያስተምሩ ለመምከር ጥሩ ጊዜ ነው። በቤታችን ባለቤቱና እኔ፤ ለሕፃናት የተዘጋጁ ሥዕላዊ የመጽሐፍ ቅዱስ ታሪኮች የሚለውን የኬኔዝ ቴይለር ዝግጅት ለልጆቻችን እናስጠና ነበር። እንዲያውም ሁለት እንደነዚህ ዓይነት መጻሕፍትን ጨርሰናል! ማንበብ የቻሉት ታላላቅ ልጆች ለትንንሾቹ ታሪኮችን ሲያካፍሉና ጥያቄዎችን ለመመለስ ሲያግዟቸው ማየት ምን ያህል ደስ ያሰኝ ነበር። ቀስ በቀስ ልጆቹ ከፍ ወዳሉ የመጽሐፍ ቅዱስ ታሪክ መጻፍሕፍት፤ ከዚያም ወደ ራሳቸው መጽሐፍ ቅዱስ ተሸጋገሩ። የሰንበት ትምህርት ቤታችን መጽሐፍ ቅዱስን በቃል የማጥናት ፕሮግራም በማካተቱ ዕድለኞች ነበርን። ልጅህ

እንደተወለደ በእግዚአብሔር ቃልና በጸሎት ክበበው። ካደገ በኋላ ይህ ዕድል አይኖርህም።

በዚህ አንቀጽ ውስጥ ጳውሎስ ስለ ቅዱሳት መጻሕፍት አንዳንድ አስፈላጊ ዓረፍተ ነገሮችን አስቀምጧል፡-

- ሀ. ቅዱሳት መጻሕፍት ናቸው (2ኛ ጢሞ. 3: 15)፡- በቀጥታ ሲተረጎም «የተቀደሱት ደብዳቤዎች» የሚል ይሆናል። ይህ ወጣቱ ጢሞቴዎስ የዕብራይስጥ ፊደልን የተማረው በብሉይ ኪዳን መጻሕፍት ውስጥ ፊደልን በመቁጠር እንደሆነ የሚያሳይ ነው። «ቅዱስ» የሚለው ቃል «ለተቀደሰ አገልግሎት የተለየ» ማለት ነው። መጽሐፍ ቅዱስ በእግዚአብሔር ለተለዩ ቅዱስ አገልግሎቶች የተለየ ነው፤ እንዲሁም ስለ መጽሐፍ ቅዱስ የተጻፉትን መጻሕፍት ጨምሮ፤ ከማንኛውም ሌላ መጽሐፍ የተለየ ነው። መጽሐፍ ቅዱስን ልዩ የሆነ መጽሐፍ አድርገን ማየት አለብን።

መጽሐፍ ቅዱስን የምንይዝበት ሁኔታ ምን ያህል እንደምናከብረው ለሌሎች ያሳያል። በዚህ ጉዳይ ላይ የተለየ አሳብ ለማቅረብ ባልፈልግም፤ መጽሐፍ ቅዱስን በወለል ላይ ተጥሎ ማየት እንደምጠላ መገለጽ አለብኝ። መጽሐፍ ቅዱስንና ሌሎች መጻሕፍትን ስንይዝ፤ መጽሐፍ ቅዱስ ከላይ መሆን አለበት። መጽሐፍ ቅዱስን ስናጠና በጥንቃቄ ምልክት በማድረግና በግድ የለሽነት በማበላሸት መካከል ልዩነት አለ። ቡና በስኒ መጽሐፍ ቅዱስ ላይ የሚያስቀምጡ ሰዎች አይቻሉሁ! ጳውሎስ ስለ እግዚአብሔር ቃል ትክክለኛውን አመለካከት ይሰጠናል (1ኛ ተሰ. 2: 13)።

- ለ. ቅዱሳን መጻሕፍት ወደ ደኅንነት ይመሩናል (2ኛ ጢሞ. 3: 15)፡- እኛ የዳነው መጽሐፍ ቅዱስን በማመን ሳይሆን (ዮሐ. 5: 39 ን ተመልከት)፤ ነገር ግን በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ የተገለጸውን ክርስቶስን በማመን ነው። ሰይጣን መጽሐፍ ቅዱስን ያውቃል! ነገር ግን አልዳነም። ጢሞቴዎስ እግዚአብሔርን በሚፈራ ቤተሰብ ውስጥ ቅዱሳት መጻሕፍትን በማጥናት ያደገ ነበር። ሆኖም ጳውሎስ ወደ ክርስቶስ እስከመራው ድረስ አልዳነም ነበር።

መጽሐፍ ቅዱስ ከደኅንነት ጋር ያለው ግንኙነት ምንድን ነው? በመጀመሪያ መጽሐፍ ቅዱስ ደኅንነት እንደሚያስፈልገን ይገልጻል። በእግዚአብሔር ዓይን ፊት ምን ያህል የረከስን መሆናችንን የሚያሳይ መስተዋት ነው። መጽሐፍ ቅዱስ እያንዳንዱ የጠፋ ኃጢአተኛ አሁን እንደተፈረደበትና (ዮሐ. 3: 18-21) አሁን አዳኝ እንደሚያስፈልገው

ያስረዳል። የጠፋ ኃጢአተኛ ራሱን ማዳን እንደማይችልም ግልጽ ያደርጋል።

ነገር ግን መጽሐፍ ቅዱስ እግዚአብሔር ለደኅንነት ያዘጋጀውን አስደናቂ እቅድም ይገልጻል፤ ይኸውም ክርስቶስ ስለ ኃጢአታችን መሞቱ ነው! ብናምነው ያድነናል (ዮሐ. 3: 16-18)። በተጨማሪም መጽሐፍ ቅዱስ ለደኅንነታችን ማረጋገጫ በመስጠት ይረዳናል (1ኛ ዮሐ. 5: 9-13 ተመልከት)፤ ስለዚህ መጽሐፍ ቅዱስ በጸጋ እንድናድግና ክርስቶስን እንድናገለግል የሚያደርገን መንፈሳዊ ምግባችን ይሆናል። ሰይጣንን የምንዋጋበትና ፈተናን የምናሸንፍበት ሰይፋችን ነው።

ሐ. ቅዱሳት መጻሕፍት እውነትና አስተማማኝ ናቸው (2ኛ ጢሞ. 3: 16)፡- «ቅዱሳት መጻሕፍት ሁሉ በእግዚአብሔር መንፈስ ምሪት የተጻፉ ናቸው» ስለ ቅዱሳት መጻሕፍት በመንፈስ ተመርቶ መጻፍ የሚሰጠው ትምህርት በጣም አስፈላጊ ነው፤ ሰይጣንም ከመጀመሪያው የተቃወመው ይህንኑ ትምህርት ነው («በውኑ እግዚአብሔር አዝዟልን?» ዘፍ. 3: 1)። እግዚአብሔር ለሕዝቡ ሊታመኑበት የማይችሉትን መጽሐፍ ይሰጣል ተብሎ አይታሰብም። እርሱ የእውነት አምላክ ነው (ዘዳ. 32: 4)። ኢየሱስ «እውነት» ነው (ዮሐ. 14: 6)። እንዲሁም «መንፈስ ቅዱስ እውነት» ነው (1ኛ ዮሐ. 5: 6)። ኢየሱስ ስለ ቅዱሳት መጻሕፍት «ቃልህ እውነት ነው» ብሏል (ዮሐ. 17: 17)።

የእግዚአብሔር መንፈስ ቅዱስ የእግዚአብሔርን ቃል ለመጻፍ፣ የእግዚአብሔርን ሰዎች ተጠቅሟል (2ኛ ጴጥ. 1: 20-21)። መንፈስ ቅዱስ የጸሐፊዎችን ተፈጥሮአዊ ባሕሪያት አላጠፋም። በእርግጥ፣ እግዚአብሔር በቸርነቱ ቅዱሳት መጻሕፍትን ለመጻፍ ተግባር፣ ጸሐፊዎቹን አዘጋጅቶ ነበር። እያንዳንዱ ጸሐፊ የራሱ የሆነ የተለየ መንገድ እና የቃላት አጠቃቀም አለው። እያንዳንዱ የመጽሐፍ ቅዱስ መጽሐፍ ከተለየ የሁኔታዎች ስብስብ የወጣ ነው። ሰዎችን በማዘጋጀቱ፣ ታሪክን በመምራቱና በመንፈሱ አማካኝነት በመሥራቱ፣ እግዚአብሔር የቅዱሳት መጻሕፍት መገኛ ተአምር ሠራ።

መጽሐፍ ቅዱሳዊ «የመንፈስ ቅዱስ መሪነት»፣ መንፈስ ቅዱስ በመጽሐፍ ቅዱስ ጸሐፊዎች ላይ ያለውን መለኮታዊ ተጽዕኖ ማለታችን ነው። ይህም የጻፉት ትክክለኛና የሚታመን ስለመሆኑ ዋስትና የሚሰጥ ነው። መገለጥ ማለት እውነትን ከእግዚአብሔር ወደ ሰው ማስተላለፍ

ሲሆን፥ የመንፈስ ቅዱስ ምሪት ይህንን ግንኙነት አስተማማኝ በሆነ መንገድ መመዝገብ ነው።

መጽሐፍ ቅዱስ ስለ ራሱ፥ ስለ ሰው፥ ስለ እግዚአብሔር፥ ስለ ሕይወት፥ ስለ ሞት፥ ስለ ታሪክ፥ ስለ ሳይንስና ስለ እያንዳንዱ ሌላ ጉዳይ የሚናገረው ማንኛውም ነገር እውነት ነው። ይህ መጽሐፍ ቅዱስ የሰዎችንና የሰይጣንን ውሸቶች ስለሚያካትት፥ በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ ያለው እያንዳንዱ ዓረፍተ ነገር እውነት ነው ማለት አይደለም። ዘገባው ግን እውነት ነው።

መ. ቅዱሳት መጻሕፍት የሚጠቅሙ ናቸው (2ኛ ጢሞ. 3:16)፡-
ለትምህርት (ትክክል ለሆነው)፥ ለተግሣጽ (ትክክል ላልሆነው)፥ ለማቅናት (እንዴት ለመስተካከል እንደሚቻል)፥ በጽድቅም ላለው ምክር (እንዴት ትክክል ሆኖ መቆየት እንደሚቻል) የሚጠቅሙ ናቸው። መጽሐፍ ቅዱስን የሚያጠናና በተማረው የሚኖር ክርስቲያን በቅድስና ያድጋል። ከዚህ ዓለም ብዙ ወጥመዶችም ለማምለጥ ይችላል።

ሠ. ቅዱሳት መጻሕፍት ለአገልግሎት ያስታጥቁናል (2ኛ ጢሞ. 3:17)፡- ቀደም ሲል ጳውሎስ ጢሞቴዎስን «የእግዚአብሔር ሰው» ብሎ ጠርቶት ነበር (1ኛ ጢሞ. 6:11)፤ በዚህ ስፍራ ግን ጳውሎስ ማንኛውም ክርስቲያን «የእግዚአብሔር» ሰው መሆን እንደሚችል ይገልጻል። እንዴት? የእግዚአብሔርን ቃል በማጥናት፥ በመታዘዝ እና ይህም ቃል ሕይወቱን እንዲቆጣጠር በመፍቀድ ነው። በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ የተጠቀሱ ሁሉም «የእግዚአብሔር ሰዎች» ሙሴ፥ ሳሙኤል፥ ኤልያስ፥ ኤልሳቦ፥ ዳዊትና ጢሞቴዎስ ለእግዚአብሔር ቃል ራሳቸውን የሰጡ ሰዎች እንደነበሩ ማስተዋል ይጠቅማል።

በዚህ ጥቅስ ውስጥ ሁለት ቃላት በተለይ አስፈላጊዎች ናቸው፡- «ፍጹም» እና «የተዘጋጀ»። «ፍጹም» ተብሎ የተተረጎመው ቃል «ሙሉ፥ ብቁ፥ በሚገጥም ሁኔታ» ማለት ነው። ኃጢአት የሌለበትን ፍጹምነት አያመለክትም። ይልቁንም ለመጠቀሚያነት ብቁ መሆንን ያሳያል።

«የተዘጋጀ» ተመሳሳይ ትርጉም አለው «ለአገልግሎት መታጠቅ»። በሌላ አነጋገር የእግዚአብሔር ቃል አማኝ እግዚአብሔርን ደስ የሚያሰኝ ሕይወት እንዲኖርና እግዚአብሔር የሚፈልገውን ሥራ

እንዲያደርግ ያዘጋጀዋል። ቃሉን በበለጠ ስናውቅ፣ በበለጠ ለእግዚአብሔር ለመኖርና ለመሥራት እንችላለን።

የመጽሐፍ ቅዱስ ጥናት ዓላማ ጠቃሚ ነገሮች ቢሆኑም መንፈሳዊ ትምህርቶችን ለመረዳት ወይም እምነትን ለመከላከል ብቻ አይደለም። ዘላቂ ዓላማው የሚያነቡትን ምእመናን ለማስታጠቅ ነው። የእግዚአብሔር ሕዝቦች የእግዚአብሔርን ሥራ እንዲሠሩ የሚያስታጥቃቸው የእግዚአብሔር ቃል ነው።

ጊዜው እየተሻሻለ በመምጣት ላይ አይደለም፤ ዳሩ ግን እኛ ክርስቲያኖች በከፋ ጊዜያት እንኳ የተሻልን ሰዎች መሆን እንችላለን። ራሳችንን ሐሰት ከሆነው መለየት፣ እውነት ወደ ሆነው ማስጠጋትና በእግዚአብሔር ቃል ጥናታችን መቀጠል አለብን። ከዚያ በእነዚህ አስቸጋሪ ጊዜያት እግዚአብሔር ለአገልግሎት ሊያስታጥቀን ይችላል። በኋላም ሌሎች እውነትን ወደ ማወቅ ሲመጡ በማየት ደስታን እናገኛለን።

የመስነባበቻ ቃላት

2ኛ ጢሞቴዎስ 4

የአንድ ቃላት ሰው የመጨረሻ ቃላት አቢይ ጉዳዮች ናቸው። ወደ ልቡ ውስጥ ዘልቆ ለማየት የሚረዳን መስኮት፤ ወይም ሕይወቱን ለመገምገም የሚረዳን መለኪያ ናቸው። በዚህ መጽሐፍ ውስጥ ጳውሎስ ለጢሞቴዎስና ለቤተ ክርስቲያን የተናገራቸውን የመጨረሻ ቃላት እናገኛለን።

ጳውሎስ ወደ መጨረሻው ሲመጣ ምንም ጸጸት አለማሰማቱ የሚገርም ነው። ችግር የፈጠሩበትን ሰዎች እንኳን ይቅር ብሏል (4:16)። በዚህ ምዕራፍ ውስጥ ከአሥራ ሰባት ሰዎች በላይ ተጠቅሰዋል። ይህም ጳውሎስ ነፍስ ማራኪ ከመሆኑ በላይ፤ ጓደኛ የሚያፈራ መሆኑን ያሳያል። የሚሞትባቸው ቀናት የተቆጠሩ ቢሆኑም፤ ጳውሎስ ስለ ሌሎች ያሰብ ነበር።

ሐዋርያው ለጢሞቴዎስ ሦስት የማጠቃለያ ምክሮችን ሰጥቶ ነበር። እያንዳንዳቸውንም በምክንያት አስደግፏል።

1. ቃሉን ስበክ! (2ኛ ጢሞ. 4:1-4)

«እመክርሀለሁ» የሚለው «በጥበቅ እመሰክርብሃለሁ» ተብሎ መነበብ ነበረበት። ይህ ወሳኝ ጊዜ ነበር፤ በመሆኑም ጳውሎስ ጢሞቴዎስ አስፈላጊነቱ ምን ያህል እንደሆነ እንዲሰማው ፈልጓል። ወሳኝ የነበረው፤ ጳውሎስ ሞትን ፊት ለፊት የተጋፈጠበት ጊዜ ስለ ነበር ብቻ አይደለም፤ ዳሩ ግን በበለጠ ሁለቱም ጳውሎስና ጢሞቴዎስ አንድ ቀን ኢየሱስ ክርስቶስ ሲገለጥ ለፍርድ ስለሚቀርቡ ነው። አንዳንድ ጊዜ አንድ ቀን እግዚአብሔርን ፊት ለፊት እንደምናየውና በሥራችን እንደሚፈርድ ማሰብ ለእኛ ጥሩ ነው።

በአንድ በኩል፤ ይህ ማስተዋል፤ ሥራችንን በጥንቃቄና በታማኝነት እንድንሠራ ያበረታታናል። ሰዎችን ከመፍራትም ያድነናል፤ ምክንያቱም የመጨረሻ ፈራጃችን እግዚአብሔር ስለሆነ ነው። በመጨረሻም፤ እግዚአብሔር አንድ ቀን በሥራችን እንደሚፈርድ ማስተዋል ችግሮች ሲያጋጥሙን እንኳን ጉዞአችንን እንድንቀጥል ያበረታታናል። የምናገለግለው እርሱን እንጂ ራሳችንን አይደለም።

በዚህ ክፍል ጳውሎስ ያካፈለው ዋና ኃላፊነት «ቃሉን ሰበከ!» የሚለው ነው። ሌላው ጳውሎስ የተናገረው ነገር ሁሉ ከዚህ ጋር የተያያዘ ነው። «ሰበከ» የሚለው ቃል «እንደ አዋጅ ነጋሪ መናገር» ማለት ነው። በጳውሎስ ዘመን፣ እንደ መሪ ለሕዝቡ ማስታወቂያዎችን የሚናገር ልዩ አዋጅ ነጋሪ ነበረው። በጉልህና በጠራ ድምፅ ሁሉም እንደሚሰማው አድርጎ ማስታወቂያዎቹን እንዲናገር፣ በመሪው የተላከ ነበር። ይህ ሰው የመደራደር መብት ያለው አምባሳደር አልነበረም፤ መስማትና ማስተዋል የሚያስፈልገውን አዋጅ የያዘ መልእክተኛ ነበር። የመሪውን መልእክተኛ አለማስተዋል አደገኛ ነበር፤ መልእክተኛውን ማዋረድ ደግሞ የባለ ክፉ ነገር ነበር።

ጤዋቴዎስ ሰማያዊ ሥልጣንን ከኋላው ደጀን አድርጎ የእግዚአብሔርን ቃል ማወጅ ነበረበት። የእግዚአብሔር ቃል ለኃጢአተኞችም ሆነ ለቅዱሳን የሚያስፈልግ ነው። ብዙ አብያተ ክርስቲያናት በራሳቸው አስተያየት መልካም የሚመስሉትን፣ ዳሩ ግን መጥፎ የሚሆኑትን ሌሎች ነገሮች መተካታቸው አላዛኝ ነው። በራሴ የመጋቢነት አገልግሎት፣ የቃሉ ስብከት በአብያተ ክርስቲያናትና በግለሰቦች ሕይወት ውስጥ ሊያደርግ የሚችለውን ነገር አይቻለሁ፤ ስለዚህ ምንም ነገር የእርሱን ቦታ ሊወስድ እንደማይችል አረጋግጣለሁ።

ጤዋቴዎስ ሲያመችም ሳያመችም፣ ቃሉን ለመስበክ እያንዳንዱን አጋጣሚ ለመጠቀም ትጉህና ንቁ መሆን አለበት። የመሥራት አጋጣሚዎችን መፍጠር ሲገባን ላለመሥራት ምክንያቶችን መፍጠር ይቀለናል። ጳውሎስ ራሱ ሁልጊዜ በምኩራብ ቢሆን፣ በተናወጠ ባህር ላይ ወይም በእሥር ቤት ውስጥ እንኳ፣ ቃሉን ለማካፈል አጋጣሚ ያገኝ ነበር። «ነፋስን የሚጠባበቅ አይዘራም፣ ደመናትንም የሚመለከት አያጭድም» (መክ. 11፡4)። ላለመሥራት ሰበቦችን መፍጠር አቁምና ሥራህን ጀምር!

ስብከት በሦስት መሠረታዊ ነገሮች መገለጽ አለበት። እነዚህም፡- ወቀሳ፣ ማስጠንቀቂያ እና ልመና (ዘለፋ፣ ግሣ፤ ምክር) ናቸው። የሰባኪያንን ጥናታዊ ጥንታዊ መመሪያ ለመጥቀስ «ተደላድሎ የተቀመጠውን ማመስቃልና ተደላድሎ ማመቻቸት አለበት» የሚል ነበር። ወቀሳ ቢኖርና ማስወገጃው ከሌለ በሰዎች ሸክም ላይ እንጨምራለን። መገሠፅ የሚገባቸውን ደግሞ ካበረታታን ኃጢአትን እንዲሠሩ እየረዳናቸው ነው። መጽሐፍ ቅዱሳዊ ስብከት ሚዛናዊ መሆን አለበት።

የእግዚአብሔር አገልጋይ ቃሉን ሲሰብክ ትዕግስተኛ መሆን አለበት። ሁልጊዜ ቅጽበታዊ ውጤቶችን አያይም። ስብከቱን የሚቃወሙትን መታገስ አለበት። ከሁሉም በላይ ትምህርቱን መስበክ አለበት። የመጽሐፍ ቅዱስ ታሪኮችን ብቻ መናገር፣ የሚሰቡ ምሳሌዎችን ማቅረብ ወይም ጥቅስ ማንበብና መልሶ መርሳት የለበትም። እውነተኛ ስብከት የመጽሐፍ ቅዱስን ትምህርት ማብራራትና መተግበር ነው። ማንኛውም ሌላ ነገር ሃይማኖታዊ ለፈፋ ብቻ ነው።

ጳውሎስ «ቃሉን ስበክ» (4:2) የሚል ኃላፊነት ሲሰጥ፣ ምክንያቱንም ደግሞ አስከትሏል (4:3-4)። ብዙ ሰዎች «ጤናማ ትምህርት» የሆነውን የእግዚአብሔርን ቃል የማይፈልጉበት ጊዜ ይመጣል (እናም እዚህ ለብዙ ጊዜ ነበረ!)። ለሃይማኖታዊ አዳዲስ ልምምዶች ሥጋዊ ፍላጎቶች ይኖራቸዋል። «ጀሮቻቸውን የሚያሳክክ» ስለሆነ ከእግዚአብሔር እውነት ጋር ለማይስማሙ ነገሮች ያሏቸውን ፍላጎቶች የሚያረኩ አስተማሪዎችን ያከማቻሉ። አንድ ሰባኪ በሚያገለግልበት ስፍራ የብዙ ሰዎች መከማቸት ሁልጊዜም እውነትን እየሰበከ እንደሆነ የሚያሳይ ምልክት አይደለም። እንዲያውም፣ ምናልባት የሰዎችን «የሚያሳክክ ጀሮ» እየኮረኮሩ መስማት ከሚያስፈልጋቸው ይልቅ መስማት የሚፈልጉትን እየሰጣቸው እንደሆነ የሚያስረዳ ሊሆን ይችላል።

«የሚያሳክክ ጀሮ» ያለውን ሰው ከእውነት ለማራቅ ያለው እርምጃ በጣም ቀላል ነው። ሰዎች አንድ ጊዜ እውነትን ከጣሉ ወደ ተረቶችና አፈታሪኮች ይመለሳሉ። ሰው-ሠራሽ ተረቶች ስለ ኃጢአት ይወቅሱአቸውና ንስሐ እንዲገቡ ያደርጉአቸዋል ለማለት አይቻልም! ውጤቱም የመጽሐፍ ቅዱስ እውነትና ትምህርት የሌለበትን ሃይማኖታዊ ለፈፋ የሚያዳምጡ የውሸት ክርስቲያኖችን ጉባዔ ማፍራት ነው። የእነዚህ ሰዎች ሕይወት በእግዚአብሔር ላይ ስላልተመሠረተ ለሌላው ለማንኛውም ሐሰተኛ ትምህርት የተጋለጡ ይሆናሉ። ብዙዎቹ አሳዥ አስቀድመው የአብያተ ክርስቲያናት አባላት የነበሩ መሆናቸው የታወቀ ነገር ነው።

በመጽሐፍ ቅዱስ ያለውን አትኩሮት አስተውል፡- «ቃሉን ስበክ ... ሕይወት የሚገኝበትን ትምህርት የማይታገሱበት ዘመን ይመጣል ... እውነትን ከመስማት ጀሮቻቸውን ይመልሳሉ» (4:24)። ይህ በጤናማ ትምህርት ላይ የተደረገ ትኩረት በሦስቱም የጳውሎስ የመጋቢነት መልእክቶች ውስጥ ይገኛል። ይህ ትኩረት ዛሬም በእርግጥ ያስፈልጋል።

2. አገልግሎትህን ፈጽም (2ኛ ጢሞ. 4:5-8)

«አገልግሎትህን ፈጽም» ማለት «እግዚአብሔር እንድታደርግ የሚፈልግብህን ማናቸውንም ነገር ፈጽም» ማለት ነው። የጢሞቴዎስ አገልግሎት ልክ እንደ ጳውሎስ አይሆንም፤ ለክርስቶስ ግን አስፈላጊ (ጠቃሚ) ይሆናል። ማንኛውም የእግዚአብሔር ምሪት ያለበት አገልግሎት ትንሽ ወይም የማያስፈልግ አይደለም። በዚህ በመጨረሻ ምዕራፍ፣ ጳውሎስ ስለ እነርሱ ምንም የማናውቃቸውን ጥቂት አብረውት የሠሩ ሠራተኞች ስም ጠቅሷል፤ ዳሩ ግን እነርሱም የሚፈጽሙት አገልግሎት ነበራቸው።

አንድ ጊዜ አንድ ወጣት ሰባኪ ለታወቁት የ1800 ዓ.ም. እንግሊዛዊ ሰባኪ ቻርለስ ስፐርጅን፣ ለእርሱ የሚገባውን ያህል ትልቅ ቤተ ክርስቲያን እንደሌለው በቅሬታ ተናግሮ ነበር።

ስፐርጅን «ለስንት ሰዎች ትሰብካለህ?» ብለው ጠየቁት። ሰውየውም «አ! ለ100 ያህል» ብሎ መለሰ። ወዲያውም ስፐርጅን «በፍርድ ቀን መልስ ለመስጠት ያ በቂ ይሆናል» ብለው መለሱለት።

የአገልግሎትን አፈጻጸም በአሐዛዊ መረጃ (በስታትስቲክስ) ወይም ሰዎች በሚያዩት ነገር ብቻ አንለካም። ታማኝነት አስፈላጊ መሆኑንና እግዚአብሔር ደግሞ ልብን እንደሚያይ እናውቃለን። ለዚህ ነበር ጢሞቴዎስ «ነገርን ሁሉ በልክ ማድረግ» (4:5)፣ እንዲሁም አገልግሎቱን በጸና ዓላማ መፈጸም የነበረበት። (በእነዚህ መልእክቶች ውስጥ ይህን «ልክ» የሚለውን ቃል ብዙ ጊዜ አግኝተናል)።

ጢሞቴዎስ ሰባኪ ብቻ አልነበርም፤ «መከራን መቀበል» (4:5) የነበረበት ወታደርም ጭምር (2:3-4) ነበር። ጳውሎስ በመከራ ውስጥ ሲያልፍ ከአንዴም ብዙ ጊዜ አይቷል (3:10-12፤ 2ኛ ቆሮ. 6:1-10)። ብዙዎቹ የጢሞቴዎስ መከራዎች የሚመጡት እውነትን መስማት ከማይፈልጉ «ሃይማኖታዊ ቡድኖች» ሕዝቦች ነበር። ክርስቶስን የሰቀሉት፣ እንዲሁም ጳውሎስን ያሳደዱትና ያሳሠሩት «ሃይማኖታዊ ቡድኖች» ነበሩ።

«የወንጌል ሰባኪነትን ሥራ አድርግ» (2ኛ ጢሞ. 4:5) የሚለው መመሪያ፣ ማናቸውም የጢሞቴዎስ አገልግሎት በውስጡ ነፍሳትን መማረክን ማካተት እንዳለበት ያሳስበዋል። ይህም እያንዳንዱ ስብከት «ስለገሀነም በመስበክ ሰዎችን በማስፈራራት የሚጠራ» መልእክት ይሆናል ማለት አይደለም። ምክንያቱም ቅዱሳን መመገብም

ስለሚያስፈልጋቸው ነው፤ ነገር ግን ሰባኪ የሚሰብከው ምንም ዓይነት ነገር ይሁን በአሳቡ የጠፋትን ነፍሳት መያዝ አለበት ማለት ነው። ይህ ለጠፋት ያለው ሽክም የአንድን መጋቢ የግል አገልግሎትም ማንጸባረቅ አለበት። (ስለሚዛናዊ አገልግሎት ገለጻ የሐዋ. 20: 17-28 ተመልከት)።

እግዚአብሔር የተለዩ ሰዎችን እንደ ወንጌላውያን ለቤተ ክርስቲያን ሰጥቷል (የሐዋ. 21:8 ÷ ኤፌ. 4:11)። ሆኖም ይህ መጋቢን ከነፍስ ማዳን ኃላፊነቱ አያወርደውም። ሁሉም ሰባኪ ተመሳሳይ ስጦታዎች የሉትም፤ ዳሩ ግን እያንዳንዱ ሰባኪ ተመሳሳይ ሽክም ሊካፈልና ተመሳሳይ የሚያድን መልእክት ሊያውጅ ይችላል። አንድ ወዳጄ አንድ ታላቅ ሰባኪ ሲሰብክ ለመስማት ሄደና መልእክቱ እንዴት እንደነበር ጠየቅሁት። እርሱም «አንዲት ቁንጫ ለማዳን የሚበቃ ወንጌል አልነበረበትም» ብሎ መለሰልኝ።

ጳውሎስ ከኃላፊነቱ በስተኋላ ያለውን ምክንያት ሰጥቷል (2ኛ ጢሞ. 4:6-8)፡- እርሱ ከእይታ ሊሰወር ስለተቃረበና፣ ጢሞቴዎስ የእርሱን ቦታ መሸፈን ስለ ነበረበት ነው። በዚህ የግል ምስክርነትን በያዘው ብ አንቀጽ ውስጥ፣ ጳውሎስን በሦስት የተለያዩ አቅጣጫዎች ሲመለከት ታገኙታላችሁ።

ዙሪያውን ቃኘ (4:6) ጊዜው አጭር እንደሆነ ተገነዘበ። በሮም ውስጥ በችሎት ላይ ቀርቦ የመጀመሪያውን ዙር ጥያቄ ጨርሷል! (4:17)፤ ነገር ግን ጳውሎስ መጨረሻው እንደቀረበ አውቆ ነበር። ሆኖም በሞት አሳብ አልተርበደበደም ነበር! «መሠዋት» እና «መሄድ» የሚሉ ሁለት ቃላት (4:6)፣ ስለ እምነቱና ስለ ጽናቱ ይነግሩናል። «መሠዋት» ማለት «በመሠዊያ ላይ እንደመጠጥ ቁርባን መፍሰስ» ማለት ነው። በፊሊጵስፆስ 2:7-8 ተመሳሳይ ገለጻ ተጠቅሟል። ጳውሎስ «ቄሳር እኔን አይገድለኝም። ሕይወቴን ለኢየሱስ ክርስቶስ እንደ መስዋዕት አድርጌ እሰጣለሁ። ከዳንኩበት ቀን ጀምሮ ሕያው መስዋዕት ሆኜ እያገለገልኩት ነበርኩኝ። አሁን ሕይወቴን ለእርሱ በመተው ያንን መስዋዕት ሙሉ አደርጋለሁ» እያለ ነበር።

መሄድ (2ኛ ጢሞ. 4:6) የሚለው ቃል ብዙ ትርጉሞች ያሉት ውብ ቃል ነው። «መልህቅ መንቀልና ጉዞ መቀጠል» ማለት ነው። ጳውሎስ ሞትን ከዓለም እስር ተላቆ ወደ ዘላለሙ መንግሥት ጉዞ እንደመቀጠል አድርጎ ይመለከተዋል። እንዲሁም ቃሉ «ድንኳን መንቀል» ማለት ነው። ይህ በ2ኛ ቆሮ. 15:1-8 ጳውሎስ አማኞች የማይሞተውን የክብር ሰውነት ለመቀበል የሚሞቱትን ሞት ድንኳንን

ከመንቀላ ጋር ካወዳደረበት ጋር ተመሳሳይ ነው። («በእጁ ያልተሰራ ቤት» - የከበረ ሰውነት እንጂ በሰማያት ያለ «ታላቅ አዳራሽ» አይደለም)።

መሄድ «እስረኛን መፍታት» የሚል ትርጉም አለው። ጳውሎስ እየተጋፈጠ የነበረው ከመገደል ጋር ሳይሆን ከመለቀቅ ጋር ነበር፤ «የበሬን ቀንበር ግላቀቅ ወይም ማንሣት» ሌላው የዚህ ቃል ትርጉም ነው። ጳውሎስ ለብዙ ዓመታት በከባድ አገልግሎት ውስጥ ነበር። አሁን ጌታው ከቀንበር አላቀት ከፍ ወዳለ ሥራ ያሳድገዋል።

ጳውሎስ ወደ ኋላ ተመልክቶ (2ኛ ጢሞ. 4:7) ሕይወቱንና አገልግሎቱን ይገመግማል። እነዚህ ሁለቱ ምስሎች ስፖርታዊ ናቸው፡- ነጻ ትግል እንደሚታገል ወይም እንደ ቦክሰኛ መልካሙን ገድላ ተጋድሏል፤ ደግሞም እንደ ሯጭ የዕድሜ ልክ እሩሜውን በድል ፈጽሞአል። ደምቡን በመጠበቅ ለሽልማት ተዘጋጅቷል (ፊሊ. 3:13-14፤ የሐዋ. 20:24 ን ተመልከት)። ሦስተኛው ምስል የአለቃውን ንብረት በታማኝነት የጠበቀውን አገልጋይ የሚያመለክት ነው፡ «ሃይማኖትን ጠብቂያለሁ» (2ኛ ጢሞ. 4:7)። ጳውሎስ በመጋቢነት መልእክቶቹ ይህንን ምስል ብዙ ጊዜ ተጠቅሞአል።

ወደ ኋላ ተመልክቶ ምንም የሚጸጸቱበት ነገር አለማግኘት የሚያጽናና ነው። ጳውሎስ ሁልጊዜ ተወዳጅ፣ እንዲሁም ብዙ ጊዜ የተመቸው ሰው አልነበረም፤ ሆኖም በታማኝነቱ ጸንቷል፤ ያ ነው ዋጋ የነበረው።

በመጨረሻ ጳውሎስ ወደፊት ተመለከተ (4:8)፡- አሸናፊ የሆነ የግሪክ ወይም የሮም ስፖርተኛ በሕዝቡ ይሸለማል። እንዲሁም ብዙ ጊዜ የቅጠል አክሊል ወይም የዛፍ አበባ ጌጥ ያገኝ ነበር። «አክሊል» የሚለው ቃል የመጣው እስጢፋኖስ ከሚለው ሲሆን፣ የአሸናፊው አክሊል ነው፤ እስጢፋኖስ የሚለውም ስም ከዚህ ቃል የተገኘ ነው። (የነገሥታት አክሊል ዲያዴማ በመባል ይታወቃል)፤ ይሁን እንጂ ጳውሎስ የሚጠወልግ የቅጠሎች አክሊል አያገኝም፤ የእርሱ በፍጹም የማይጠወልግ (የማይጠፋ) የጽድቅ አክሊል ነው።

ኢየሱስ ክርስቶስ ሁልጊዜ በትክክል የሚፈርድ «ጽድቅ ፈራጅ» ነው። በሮም የነበሩ የጳውሎስ ፈራጆች ጽድቅ አልነበሩም። ቢሆኑ ኖር፣ ይፈቱት ነበር። ጳውሎስ ከአንዱ ፍርድ ቤት ወደ ሌላው ፍርድ ቤት ብዙ ጊዜ ቢቀርብም፣ አሁን የመጨረሻ ፈራጁ ጌታው እና አዳኙ በሆነው

በኢየሱስ ክርስቶስ ፊት ቀርቧል። ጌታ ፊት ለመቅረብ የተዘጋጀህ ስትሆን፤ የሰዎችን ፍርድ መፍራት አይገባህም።

የጽድቅ አክሊል ለታማኝ እና ለጽድቅ ሕይወት የእግዚአብሔር ሽልማት ነው፤ ለታማኝነትና ለቅድስና ያለን ማበረታቻ የጌታ መገለጥ ተስፋ ቃል ነው። ጳውሎስ መገለጡን በመውደዱና በመናፈቁ እየተመላለሰ፤ በታማኝነት አገለገለ። ጳውሎስ በዚህ ምዕራፍ ውስጥ ባሉት ምክሮቹ የኢየሱስ ክርስቶስን መመለስ እንደ መሠረት አድርጎ የተጠቀመው ለዚህ ነው (4: 1ን ተመልከት)።

ሐዋርያት እንድንሆን አልተጠራንም፤ ሆኖም ጳውሎስ ያገኘውን ዓይነት አክሊል ልንደፋ እንችላለን። የክርስቶስን መገለጥ ከወደድን፤ ስለ ፈቃዱ በመገዛት ከኖርንና እንድናደርገው የጠራንን ሥራ ከፈጸምን አክሊል እንደፋለን።

3. ትጉህና ታማኝ ሁን (2ኛ ጢሞ. 4: 9-22)፡ -

ለጢሞቴዎስ የተሰጠው ምክር «ፈጥነህ እዚህ ና» የሚል ነው (4: 9)። ቲኪቆስ በኤፌሶን የጢሞቴዎስን ቦታ ይሸፍናል (4: 12)። ጢሞቴዎስ ወደ ሮም ሲፈጥን ሳለ፤ ጢሮአዳ ደርሶ በርኖሱን፤ መጻሕፍቱንና ብራናዎቹን መውሰድ ይችላል (4: 13)። ጳውሎስ ምናልባት እዚያ የተዋቸው ለመሄድ በመቸኮሉ ምክንያት ሊሆን ይችላል። ጳውሎስ ከምድር ላይ የሚሰናበትበት ጊዜ ሲደርስ «በእምነት ውድ ልጄ የሆነውን» አጠገቡ እንዲገኝ መፈለጉን ማየት ልብን የሚነካ ነገር ነው። ደግሞም ጳውሎስ ነገሮቹን በተግባር የሚፈጽም ሰው ነበር፡ - በርኖሱን ለመቀት፤ መጻሕፍቱን ደግሞ ለጥናት ይፈልጋቸዋል። «መጻሕፍቱ» የፓፒረስ ጥቅልሎች፤ ምናልባትም የብሉይ ኪዳን መጻሕፍት ይሆናሉ፤ «ብራናዎቹ» ደግሞ ከእንስሳ ቆዳ የተሰሩ መጻሕፍት ይሆናሉ። እነዚህ «ብራናዎች» ምን እንደሆኑ አናውቅም፤ ዳሩ ግን እንደ ጳውሎስ ያለ ምሑር ለጥናትና ለጽሑፍ የሚሆኑ ነገሮችን መፈለጉ አያስገርመንም።

ደብዳቤውን ከማብቃቱ በፊት ጳውሎስ ለጢሞቴዎስ «ከክረምት በፊት እንዲመጣ» አሳስቦታል (4: 21)። ለምን? ለመንዝ አደገኛ ስለሚሆን በክረምት መርከቦች ሁሉ ወደብ ላይ ይቆማሉ። ጢሞቴዎስ ረዥም ጊዜ ከጠበቀ፤ ወደ ጳውሎስ ለመንዝ ያለውን እድል ያጣል፤ ከዚያ በኋላ ላያገኘው ይችላል።

ጢሞቴዎስ ትጉህና ታማኝ መሆን ያለበት ለምንድነው? የመልሱን ክፍል የሚሰጠውን ቁ. 10 ተመልከት፡ - በጳውሎስ አካባቢ የነበሩ

አንዳንዶች ታማኞች ባለመሆናቸው፡ ጳውሎስ ሊደገፍባቸው አይችልም ነበር። ዴማስ በአዲስ ኪዳን ሦስት ጊዜ ብቻ ተጠቅሶአል፤ ሆኖም እነዚህ ሦስት ገለጻዎች አሳዛኝ የመውደቅ ታሪክ ይናገራሉ። ጳውሎስ ዴማስን ከማርቆስ እና ከሉቃስ ጋር አብረውት ከሚሠሩት እንደ አንዱ አድርጎ ጠቅሶታል (ፈሊ. 24)። ከዚያም «ዴማስ» ብቻ ተብሎ ነበር የተጠራው (ቆላ. 4፡14)። በዚህ በ(2ኛ ጢሞ. 4፡10) ውስጥ ደግሞ «ዴማስ ትቶኛል» የሚል ነው።

ጳውሎስ ምክንያቱን ሰጥቷል፡- ዴማስ «የአሁኑን ዓለም ወደል»። እንደ አማኝ «ሊመጣ ያለውን ዓለም ኃይል የቀመሰ» ነበር (ዕብ. 6፡5)፤ ነገር ግን «የአሁኑን ክፉ ዓለም» (ገላ. 1፡4) መረጠ። ጆን ቡንያን በመናኝ ጉዞ መጽሐፉ ዴማስን በአንድ ተራራ ላይ ያለ የብር ማዕድን ጠባቂ አድርጎ አስቀምጦታል። ምን አልባት ዴማስን ወደ ዓለም እንዲመለስ ያነሣሣው የገንዘብ ፍቅር ሊሆን ይችላል። የዴማስ እንዲያ ባለ አሳፋሪ ሁኔታ መውደቅ የጳውሎስን ልብ ሳይሰብር አይቀርም፤ ሆኖም ይህ በማንም አማኝ ላይ ሊደርስ ይችላል። ጳውሎስ በመጋቢት መልእክቶቹ ስለ ሀብት ብዙ ሊናገር ለምን እንዳስፈለገው ምናልባት ይህ ያስረዳ ይሆናል።

ሌላው ጳውሎስ ጢሞቴዎስን በሮም የፈለገበት ምክንያት የሚቀጥለው ፍርድ ቤት የሚቀርብበት ጊዜ ስለ ደረሰና ከእርሱ ጋር ያለው ሉቃስ ብቻ ስለሆነ ነው። ከጳውሎስ ጋር መቆም ይችሉ የነበሩ በሮምና በኤፌሶን የነበሩ ምእመናን ትተውታል (2ኛ ጢሞ. 4፡16)፤ ነገር ግን ጳውሎስ ጢሞቴዎስ እንደማይተወው ያውቅ ነበር። በእርግጥ ጌታም ጳውሎስን አልተወውም ነበር! (4፡17)። ጌታ ከጳውሎስ ጋር እንደሚሆን ቃል ገብቶ ነበር። ቃሉንም ጠብቋል።

ጳውሎስ በቆሮንቶስ ውስጥ ተስፋ በቆረጠ ጊዜ፡ ጌታ ወደ እርሱ መጥቶ አበረታታው (ሐዋ. 18፡9-11)። በኢየሩሳሌም ከታሠረ በኋላም ጳውሎስ እንደገና በጌታ ተጎብኝቶ ተበረታታ (ሐዋ. 23፡11)። በዚያ አስፈሪ ማዕበል ጊዜ ጳውሎስ በመርከብ ላይ ሳለ ጌታ እንደገና ጉልበትና ብርታት ሰጠው (ሐዋ. 27፡22-26)። አሁን በዚያ አስጨናቂ የሮሜ እሥር ቤት ውስጥ «አልለቅህም ከቶም አልተውህም» (ዕብ. 13፡5) ብሎ ቃል የገባውን ጌታ አበረታች ጉብኝት እንደገና አገኘ።

ነገር ግን የጳውሎስ አሳብ ለራሱ ከአደጋ ለማምለጥ ወይም ምቹት እንዳልነበር አስተውል። ግድ የሚለው ለአሕዛብ ደገነነት ቃሉን የመስበክ ጉዳይ ነው። አሕዛብን ማገልገል የጳውሎስ የተለየ ጥሪ ነበር

(ኤፌ. 3 ተመልከት)፤ እሱም ደግሞ በታላቋ የሮም ከተማ ውስጥ እንኳን በወንጌል አያፍርም ነበር (ሮሜ 1: 16)።

እንዴት ያለ ሰው ነው! ወዳጆቹ ተጧት፤ እርሱ ደግሞ እግዚአብሔር ይቅር እንዲላቸው ይጻልያል። ጠላቶቹ በሁሉም አቅጣጫ ያሳድዱታል፤ እርሱ ደግሞ እንዴት እንደሚድኑ ሊነግራቸው ቀዳዳዎችን ይፈልጋል! መንፈስ ቅዱስ ሕይወታችሁን ሲቆጣጠር፤ እንዴት ያለ ለውጥ ያመጣል።

«ከአንበሳ አፍም ዳንሁ» (2ኛ ጢሞ. 4: 17)። ይህ «አንበሳ» ማን ወይም ምንድን ነው? እውነተኛውን አንበሳ ሊሆን አይችልም። ምክንያቱም ጳውሎስ የሮማ ዜጋ ስለነበረ፤ ጥፋተኛ ሆኖ ከተገኘ ወደ አንበሶች ሊጣል አይችልም። በምትኩ ራሱ ተቆርጦ ይገደላል። «አንበሳው» ንጉሥ ኔሮ ነበር? ላይሆን ይችላል፤ ከኔሮ ቢያመልጥ ኖሮ፤ በነጻ ይለቀቅ ነበር ማለት ነው፤ ሆኖም ፍርድ ፊት ሲቀርብ ያ የመጀመሪያው ጊዜ ነበር። አንበሳው የሰይጣን ምሳሌ ነው (1ኛ ጴጥ. 5: 8)። ምናልባት ጳውሎስ የሚጠቅሰው እራሱን ለማሸነፍና የወንጌልን ሥራ ለማደናቀፍ የተወጠነውን የሰይጣን ዕቅድ ሊሆን ይችላል። «ከአንበሳ አፍ መዳን» ማለት «ከትልቅ አደጋ ማምለጥ»ን የሚያመለክት ምሳሌያዊ አነጋገር ነበር [መዝ. (22): 21]።

ነገር ግን ለክርስቲያን ከመከራ እና ከሞት በላይ አደገኛ የሆኑ ነገሮች እንኳን አሉ። ለምሳሌ ኃጢአት። ጳውሎስ ያሰበው ይህንን ነበር (2ኛ ጢሞ. 4: 18)። ጌታ «ከክፉ ነገር ሁሉ» እንደሚያድነውና ለሰማያዊውም መንግሥት እንደሚያበቃው እርግጠኛ ነበር። የጳውሎስ ትልቅ ፍራቻ ሞት ሳይሆን፤ ጌታውን እንዳይክድ ወይም የእግዚአብሔርን ስም የሚያሰድብ ነገር እንዳያደርግ ነበር። ጳውሎስ ለዘላለሙ የሚለይበት ጊዜ እንደደረሰ እርግጠኛ ነበር (4: 6)። የሕይወት ሩጫውን በመልካም ሁኔታ መፈጸምና ከማንኛውም አለመታዘዝ ነጻ ለመሆን ፈልጓል።

በዚህ ጳውሎስ በጻፈው የመጨረሻ መልእክት መዝጊያ ውስጥ፤ ምን ያህል መጋቢዎች እንደተገለጹ ማየት ልብን የሚያጽናና ነው። በሐዋርያት ሥራና በጳውሎስ መልእክቶች ውስጥ በዙሪያው እንዳሉ ወዳጆችና አብረውት እንደሚሠሩት ሆነው ቢያንስ 100 የተለያዩ ወንዶች እና ሴቶች እንደተጠቀሱ አምናለሁ። ጳውሎስ ሥራውን በራሱ ሊሠራ አይችልም ነበር። ሥራው እንዲሠራ የሚረዱትን ሌሎች ሰዎች

የሚያሳትፍና በሥራው ትልቅነት ውስጥ የበኩላቸውን አስተዋጽኦ እንዲያበረክቱ የሚያደርግ ሰው ታላቅ ሰው ነው።

ሉቃስ (4: 11) ከጳውሎስ ጋር የተጓዘ (ቆላ. 4: 14) «ተወዳጅ ሐኪም» ነው። የሉቃስ ወንጌልና የሐዋርያት ሥራ መጻሕፍት ጸሐፊ ነው (በሐዋርያት ሥራ ውስጥ የዶክተር ሉቃስን የዓይን ምስክርነት ዘገባ የሚገልጹትን «እኛ» የሚሉትን ክፍሎች አስተውል)። ምናልባት ይህንን መልእክት (2ኛ ጢሞ.) ሉቃስ የጻፈለት ጳውሎስ በቃሉ ነግሮት ሊሆን ይችላል። ዶክተር እንደመሆኑ፣ ሉቃስ የጳውሎስን የ «ጭንቁር» ገለጻ ሳያደንቅ አይቀርም (2: 17)።

ቄርቂስ (4: 10) ወደ ገላቲያ በጳውሎስ የተላከ ነበር። ስለ እርሱ ምንም የምናውቀው ነገር የለም፤ ማወቅም አያስፈልገንም። ይህም በጣም በሚያስፈልገው ሰዓት ጳውሎስን የረዳ ሌላው ታማኝ አገልጋይ ነበር።

ቲቶ (4: 10) የጳውሎስ የቅርብ ረዳት ሲሆን፣ ከጢሞቴዎስ ጋር የታመነ «ችግር አቃላይ» ነበር። ጳውሎስ በቀርጤስ ባሉ አብያተ ክርስቲያናት ውስጥ የነበሩትን ችግሮች እንዲያቃና ቲቶን በዚያ ተወው (ቲቶ 1: 5)። ለቲቶ የጻፈውን የጳውሎስ መልእክት ስናጠና፣ ከዚህ ከተመረጠ የእግዚአብሔር አገልጋይ ጋር በተሻለ ሁኔታ ተዋውቀናል። ቲቶ ጳውሎስን በታሰረባቸው ጊዜያት መካከል በኒቆጵጶስን አግኝተት ነበር (ቲቶ 3: 12)። አሁን ጳውሎስ ወደ ሮም ጠራውና ወደ ድልማንያ (ዘመናዊዋ ዩጎዝላቪያ) ላከው።

ማርቆስ (2ኛ ጢሞ. 4: 11) የመጀመሪያው የጳውሎስ የተልእኮ አገልግሎት ጓደኛ የነበረው የበርናባስ የአክስት ልጅ ነበር (ሐዋ. 13: 1-3)። እናቱ በኢየሩሳሌም የታወቁ ክርስቲያን ነበሩ (ሐዋ. 12: 5፣ 12)። የሚያሳዝነው፣ ዮሐንስ የተባለው ማርቆስ በዚያ በመጀመሪያው የተልእኮ ጉዞ ተለየው (ሐዋ. 13: 5፣ 13)። በሁለተኛው ጉዞ ጳውሎስ ማርቆስን ለመውሰድ እምቢ አለ። ይህ ደግሞ በጳውሎስና በበርናባስ መካከል መለያየትን አመጣ (የሐዋ. 15: 36-41)። ሆኖም ጳውሎስ አሁን ማርቆስ ጠቃሚ ሠራተኛ መሆኑን አምኗል፤ ስለዚህ በሮም ማርቆስ አብሮት እንዲሆን ፈለገ። በክርስቲያን አገልግሎት ውስጥ አንድ ውድቀት የዚያን ሰው ሕይወት በሙሉ ዋጋ ቢስ እንደማያደርግ ማወቅ እንዴት መልካም ነው።

ቲኪቆስ (2ኛ ጢሞ. 4: 12) ጳውሎስን በፈቃደኝነት የተከተለና ምናልባትም ለሐዋርያው የግል አገልጋይ በመሆን ያገለገለ ከእስያ አገር የመጣ አማኝ ነበር (ሐዋ. 20: 4)። በጳውሎስ የመጀመሪያ እሥራት ጊዜ

አብሮት ነበር (ቆላ. 4:7-8፥ ኤፌ. 6:21-22)። ጳውሎስ ቲቶን ለመተካት ሲል ቲኪቆስን ወደ ቀርጤስ ላከው [ቲቶ 3:12]። አሁን ቲኪቆስ ቲቶን እንዲያግዝ ወደ ኤፌሶን ላከው። አሁንም ጢሞቴዎስን እንዲተካ ወደ ኤፌሶን እየላከው ነበር። ሌሎችን መተካት የሚችሉትን ሰዎች ማግኘት ምን ዓይነት በረከት ነው! በእግር ኳስ ጨዋታ ወቅት፥ ኳሱን ለአግቢው የሚያቀብል ሰው ክብሩን ሁሉ ላይወስድ ቢችልም፥ ቡድኑ እንዲያሸንፍ በማድረግ ግን ትልቅ አስተዋጽኦ ማድረግ የሚካድ አይደለም።

አክርጳ (2ኛ ጢሞ. 4:13) በጢሮአዳ የኖረና ለጳውሎስ መስተንግዶ ያደረገለት ሰው ነበረ። ጳውሎስ በችኮላ ሳይሆን አይቀርም የወጣው (ለእስር በመፈለጉ ይሆን?)፤ ምክንያቱም በርኖሱንና መጻሕፍቱን ትቶ ስለነበረ ነው። ሆኖም አክርጳ የታመነ ወንድም ስለ ነበረ፥ ወደ ጳውሎስ ለማድረስ አንድ ሰው እስከሚወስዳቸው ድረስ ይጠብቃቸው ነበር። እንደዚህ ዓይነት ዝቅተኛ ግምት የሚሰጣቸው ሥራዎች እንኳን ለጌታ የሚሆኑ አገልግሎቶች ናቸው።

«የናስ አንጥረኛው እስክንድሮስ» (4:14) በ1ኛ ጢሞ. 1:20 ላይ ከተጠቀሰው እስክንድሮስ ጋር አንድ ነው? ማንም አያውቅም። ደግሞም በአጠራጣሪ ጉዳይ ላይ አስተማማኝ ያልሆነ አሳብ በማቅረብ የሚገኝ ጠቀሜታም አይታየኝም። ስሙ የተለመደ ነበር፤ ነገር ግን ይህ ሐሰተኛ ሰው በጳውሎስ ላይ ነገሮችን ለማባባስ ወደ ሮም ሄዶ ሊሆን ይችላል። «በይጣንም የራሱ ሠራተኞች አሉት።» በነገራችን ላይ፥ «ጌታ እንደሥራው ይመልስለታል» (2ኛ ጢሞ. 4:14) የሚለው የጳውሎስ አነጋገር፥ የፍርድ ጸሎት አይደለም፤ ምክንያቱም ይህ ከኢየሱስ ትምህርት ጋር የሚቃረን ስለሚሆን ነው (ማቴ. 5:43-48)። «ጌታ ብድራቱን ይከፍልለታል» የሚለው የተሻለ አተረጓጎም ነው።

ጵርስቅላ እና አቂላ (2ኛ ጢሞ. 4:19) ጳውሎስን በብዙ መንገዶች የረዱ ባልና ሚስት ነበሩ (የሐዋ. 18:1-3፥ 24-28፤ ሮሜ 16:3-4፤ 1ኛ ቆሮ. 16:19 ን ተመልከት)። አሁን በኤፌሶን ሆነው ጢሞቴዎስን በአገልግሎቱ ይረዱት ነበር። የእግዚአብሔር ሕዝቦች ማንም መሪያቸው ቢሆን ሥራቸውን አክብረው ሲሠሩ መመልከት የሚያስደስት ነገር ነው።

ሄኔሲፎሩ (2ኛ ጢሞ. 4:19) እና ቤተሰቡን በምዕራፍ 1 አይተናቸዋል።

ኤርስጦስ (4:20) የቆሮንቶስ ከተማ መጋቢ ሊሆን ይችላል (ሮሜ 16:23)፤ በመቄዶንያ ከጢሞቴዎስ ጋር ያገለገለውም እርሱ ሊሆን ይችላል (ሐዋ. 19:22)።

የኤፌሶን ፕሮፌሞስ (2ኛ ጢሞ 4:20) የቲኪቆስ ወዳጅ ነበር (የሐዋ. 20:4)። ደግሞም ከጳውሎስ ጋር መሆኑ በኢየሩሳሌም ሕዝቡ እንዲነሳባቸው ተጨማሪ ምክንያት ሆኖ ነበር (የሐዋ. 21:28-29) በሚሊጢስ ያገለገል ነበር፤ አሁን ግን ታሞ ነበር። ጳውሎስ ለምን አልፈወሰውም? እንደሚታወቀው የታመመ ሰው ሁሉ በተአምር መዳን የለበትም።

ሌሎቹ የተጠቀሱት ሰዎች (2ኛ ጢሞ. 4:21) እኛ የማናውቃቸው ናቸው። ለጌታ ግን እንዲህ አይደለም።

«ጸጋ ከእናንተ ጋር ይሁን» (4:22) የሚለው መልእክቱ የተጭበረበረ አለመሆኑን የሚያሳይ በጳውሎስ መልእክቶች መጨረሻ ላይ እንደ «ንግድ ምልክት» የሚያገለግል የጳውሎስ የግል መሰናበቻ ነበረ።

መጽሐፍ ቅዱስ የጳውሎስን የመጨረሻ ቀናት አይዘግብም። አፈ ታሪክ ግን ወንጀለኛ ሆኖ እንደተገኘና የሞት ፍርድ እንደተፈረደበት ይነግረናል። ከከተማ ውጪ ተወስዶ አንገቱ ሳይሰየፍ አልቀርም።

ነገር ግን ጢሞቴዎስና ሌሎች ራሳቸውን የሰጡ አማኞች ሥራውን ቀጠሉ! ጆን ዌስሊይ ይል እንደነበረው «እግዚአብሔር ሠራተኞቹን ይቀብራል፤ ዳሩ ግን ሥራው ይቀጥላል»። የሚመጡት ትውልዶች (ጌታ ቶሎ ካልተመለሰ) ወንጌልን እንዲሰሙና ለመዳን ዕድል እንዲያገኙ አንተና እኔ ታማኞች መሆን አለብን።

የፊሊሞና መልእክት አስተዋጽኦ

ዋና አላብ፡- ባሪያ የሆነው አናሲሞስ በክርስቶስ እንደ ተወደደ ወንድም ሆኖ እንዲያዝ የተደረገ ልመና (ቁ. 15-16)።

I. አድናቆት (1-7) - «አምላኬን አመሰግናለሁ»

1. የጳውሎስ ፍቅር፥ 1-3
2. የጳውሎስ ምስጋና፥ 4-5፥ 7
3. የጳውሎስ ጸሎት፥ 6

II. ልመና (8-16) - «እለምንሃለሁ»

1. የፊሊሞና ባሕሪይ፥ 8-9
2. የአናሲሞስ መለወጥ፥ 10-14
3. የእግዚአብሔር ፈቃድ፥ 15-16

III. ግረጋገጫ (17-25) «እኔ እከፍላለሁ»

1. የጳውሎስ ጓደኝነት፥ 17-19
2. የጳውሎስ መተማመን፥ 20-22
3. የጳውሎስ ሰላምታ፥ 23-25

የሁለት ከተሞች ታሪክ

ፊሊሞና

ጳውሎስ በሮም እሥር ቤት ውስጥ ነበር። ወዳጁ ፊሊሞና በቆላስይስ ነበር፤ በመካከላቸው ሆኖ ያገናኛቸውም አናሲሞስ የተባለ ከባለቤቱ የኮበለለ ባሪያ ነበረ። ዝርዝር ጉዳዩ ግልጽ አይደለም፤ ዳሩ ግን አናሲሞስ ግርግር በበዛበት ታላቅ ከተማ ውስጥ እስወራለሁ በሚል ተስፋ ጌታውን ዘርፎ ወደ ሮም እንደኮበለለ ይመስላል። የእግዚአብሔር ፈቃድ ሆነና አናሲሞስ ጳውሎስን ተገናኘ፤ ጌታንም ተቀበለ!

እንግዲህ ምን ይሁን? ለጳውሎስ የሚያስፈልገውን እርዳታ ለማድረግ አናሲሞስ አብሮት መቆየት ይኖርበት ይሆናል፤ ዳሩ ግን በቆላስይስ ለጌታው ያለው የባርነት ኃላፊነቱን? ሕጉ ዓመፀኛ ባሪያውን ጌታው እንዲገድል ይፈቅድለታል። ፊሊሞን ግን ክርስቲያን ነበር። አናሲሞስን ከማረው ሌሎች ጌቶች (እንዲሁም ባሮች) ምን ያስባሉ? ከቀጣው ደግሞ ምስክርነቱን ምን ያህል ይጎዳል? ለፍርድ የቸገረ ነገር!

ወደ ቆላስይስ ሰዎች ከተጻፈው መልእክት ጋር ይህም ደብዳቤ ምናልባት ወደ ቆላስይስ የተወሰደው በቲኪቆስና በአናሲሞስ ይሆናል (ቆላ. 4: 7-9)። በውስጡ ጳውሎስ ፊሊሞና ችግሮቹን እንዲፈታ ለማገዝ ሲሞክር በሦስት አስፈላጊ ሚናዎች ውስጥ እናየዋለን። በዚያውም በኢየሱስ ክርስቶስ በኩል እግዚአብሔር አብ ለእኛ ምን እንዳደረገልን የሚገልጸውን ውብ ምስል እናያለን። ማርቲን ሉተር «እኛ ሁላችን አናሲሞሶች ነን» ማለቱ ትክክል ነበር።

1. ጳውሎስ፤ የተወደደው ወዳጅ (ፊሊ. 1: 7)

ጳውሎስ በቆላስይስ የነበረችውን ቤተ ክርስቲያን አልመሠረታትም፤ አልጎበኛትምም (ቆላ. 1: 1-8፤ 2: 1)። ቤተ ክርስቲያኒቱ የተጀመረችው በኤፌሶን በነበረው አገልግሎቱ ምክንያት ሳይሆን አይቀርም (ሐዋ. 19: 10፤ 20፤ 26)። እንዲሁም ኤጳፍራ መሥራች መጋቢ ሳይሆን አይቀርም (ፊሊ. 23)። ቤተ ክርስቲያኒቱ በፊሊሞናና በባለቤቱ በአፍብያ ቤት ትገለገል ነበር። አንዳንድ ሰዎች አርክጳ ልጃቸው እንደሆነ ይገምታሉ። ይህ ግን የተረጋገጠ እውነት አይደለም። ኤጳፍራ ጳውሎስን ለመርዳት ወደ ሮም ስለሄደ፤ የሮሱን የአገልግሎት ቦታ የወሰደ ሽማግሌ ሊሆን ይችላል። ይህ እውነት ከሆነ፤

ለቤተ ክርስቲያን ሁሉ በጻፈው ደብዳቤ ለአክርጳ የሰጠውን ጠንካራ ማስጠንቀቂያ ያብራራል (ቆላ. 4: 17)።

በሰላምታው ጳውሎስ ለክርስቲያን ወዳጆቹ ያለውን ጥልቅ ፍቅር ገለጸ፡ የኢየሱስ ክርስቶስ እሥር እንደሆነ ያሳስባቸዋል (9-10፥ 13፥ 23)። ምንም እንኳን የደብዳቤው ሸክም ከጳውሎስ ልብ ወደ ፊልሞና ልብ የሚተላለፍ ቢሆንም፤ ጢሞቴዎስም በሰላምታው ውስጥ ተካትቷል። የጳውሎስ አገልግሎት የ «ቡድን» ሥራ ስለ ነበር፤ ብዙ ጊዜ ደብዳቤዎቹን ሲጽፍ አብረውት የሚሠሩትን ሰዎች ስሞች ያስገባል። «አብሮኝ የሚሠራ» የሚለውን ቃል መጠቀም ይወድ ነበር (ሮሜ 16: 3፥ 9፥ 21፤ ፊልጵ. 2: 25፤ 4: 3፤ ቆላ. 4: 11፤ 1ኛ ቆሮ. 3: 9 ን ተመልከት)።

የአዲስ ኪዳን አብያተ ክርስቲያናት በቤት ውስጥ ይሰበሰቡ ነበር (ሮሜ 16: 5፥ 23፤ 1ኛ ቆሮ. 16: 19)። ምናልባትም በፊልሞና ቤት የነበረችው ቤተ ክርስቲያን በቆላስይስ ከነበሩት ሁለት ጉባኤዎች አንዷ ልትሆን ትችላለች (ቆላ. 4: 15)። ጳውሎስ ፊልሞናን በክርስቶስ ወደ ማመን አምጥቶታል (ፊልሞና 19ን ተመልከት)፤ ፊልሞናም ለሌሎች ክርስቲያኖች በረከት ሆነ (ቁ. 7)።

ደብዳቤዎቹን እግዚአብሔርን በሚያመሰግኑና በሚያወድሱ ቃላት መክፈት የጳውሎስ ልማድ ነበር (ከገላትያ በስተቀር)። በምስጋናው ውስጥ፤ ጳውሎስ ወዳጁ ለኢየሱስ ክርስቶስና ለእግዚአብሔር ሕዝቦች ስላለው ፍቅርና እምነት ይጠቅሳል። ፍቅሩ ተግባራዊ ነበር፡- በቃሉና በሥራው ቅዱሳንን አበረታቶአል።

ጳውሎስ ለፊልሞና እንደሚጻልይለትና ሌሎች ክርስቶስን ያምኑ ዘንድ እግዚአብሔር ምስክርነቱን ውጤታማ («የእምነትህ ህብረት») እንዲያደርግለት እንደሚጠይቅ ነግሮታል። እንዲሁም ወዳጁ በኢየሱስ ክርስቶስ ባለው ነገር ሁሉ ጥልቅ መረዳት እንዲኖረው ጻልዮአል። ክርስቶስን በተሻለ ሁኔታ ባወቅነውና በረከቶቹን በተለማመድን መጠን፤ እነዚህን በረከቶች ለሌሎች ለማካፈል የበለጠ እንፈልጋለን።

2. አማላጁ ጳውሎስ (ፊልሞና 8-16)

ግምቶች እንደሚያስረዱት በሮማ መንግሥት እንደሚገዙና የሚሸጡ ዕቃዎች የሚቆጠሩ ከ60 ሚሊዮን በላይ ወንድና ሴት ባሪያዎች ነበሩ። የተለመደው ምሳሌ «ብዙ ባሪያዎችን ማሳደር ብዙ ጠላቶች ማፍራት ነው» የሚል ነበር። አንድ ተራ ባሪያ በ500 ዲናር (አተራ የጉልበት ሠራተኛ 1 ዲናር የቀን ደመወዙ ነበር)፤ የሚገዛ ሲሆን፤

የተማሩና ባለሙያ የሆኑት ባሪያዎች እስከ 50 000 ዲናሮች ያወጡ ነበር። ጌታ ባሪያውን ነጻ ሊያወጣ፣ ወይም ባሪያ ገንዘብ ካጠራቀመ ነጻነቱን ሊገዛ ይችላል ነበር (የሐዋ. 22:28)።

አንድ ባሪያ ከኮበለለ፣ ጌታው ስሙንና ምልክቱን ለባለሥልጣናት ያስመዘገብና ባሪያው «የሚፈለግ» በሚል ዝርዝር ውስጥ ይገባል። የጠፋውን ባሪያ ያገኘ ማንኛውም ነጻ ዜጋ በማረፊያ ቦታ ሊያቆየውና ለባለቤቱ አማላጅ ሊሆን እንኳን ይችላል ነበር። ባሪያው ወዲያው ወደ ባለቤቱ አይመለስም፤ ወይም ወዲያው የሞት ፍርድ አይፈረድበትም። አንዳንድ ጌቶች ጨካኞች እንደነበሩ እውነት ቢሆንም (አንድ ሰው ባሪያውን ሰው የሚበሉ ዓሶች ወዳሉበት ገንዳ ወርውሮታል)፣ ብዙዎቹ አስተዋይና ሰብዓዊ ነበሩ። ለነገሩ ባሪያ፣ ውድና ዋጋ ያለው የግል ንብረት ስለ ነበር፣ እሱን ለማስወገድ ጌታውን የሚጎዳው ነበር።

ጳውሎስ ለአናሲሞስ ሲማልድ አምስት ጠንካራ ልመናዎችን አቅርቧል። ለሌሎች በረከትን እንዳመጣ ሰው የፈሊሞናን መልካም ስም በማንሳት ጀመረ። በቁጥር 8 ላይ «ስለዚህ» የሚለው ቃል «በዚህ መሠረት» የሚል ትርጉም አለው። ፈሊሞና «የሰውን ልብ የሚያሳርፍ» አማኝ ስለሆነ፣ የሐዋርያውን ልብ እንዲያሳርፍ ዕድል ሊሰጠው ፈለገ! ፈሊሞና ለብዙ ቅዱሳን በረከት ነበረ። አሁን ደግሞ ገና በቅርብ ለዳነውና ከባርቹ አንዱ ለሆነው በረከት ሊሆን ይችላል!

ጳውሎስ ሐዋርያዊ ሥልጣኑን ሊጠቀምና ወዳጁን እንዲታዘዝ ሊያስገድደው ይችላል ነበር፤ ዳሩ ግን በክርስቲያናዊ ፍቅር ሊለምነው መረጠ (ቁ. 9)። ጳውሎስ እንዴት ባለ ጥበብ ስለ ራሱ የግል ሁኔታ ፈሊሞናን እንዳሳሰበው አስተውሏል፡- «እኔ ጳውሎስ ሽማግሌው፣ አሁንም ደግሞ የኢየሱስ ክርስቶስ እሥር የሆንሁ።» (ቁ. 9)። እንደ ጳውሎስ መከራ እየተቀበለ ያለውን የቅዱስ ሰው ልመና ማን ወደ ጎን ሊተው ይችላል! ጳውሎስ በዚህ ጊዜ ምናልባት ስድሳ ዓመቱ ይሆናል፤ ግን በዚያን ዘመን ለወንዶች ይህ የዕድሜ ባለጸጋ የሚያሰኘው ዕድሜ ነበር። ከፈሊሞና መልካም ባሕርይና ክርስቲያናዊ ፍቅር ጋር የጳውሎስ ሦስተኛ ልመና የአናሲሞስ መለወጥ ነበር (ቁ. 10)። አናሲሞስ ከአሁን በኋላ «ባሪያ ብቻ» አልነበረም፤ አሁን በእምነት የጳውሎስ ልጅና የፈሊሞና ክርስቲያን ወንድም ነበር! በኢየሱስ ክርስቶስ «ባሪያ ወይም ጩዋ ሰው የለም» (ገላ. 3:28)። ይህ የአናሲሞስ መለወጥ የሥራውን ሁኔታ ወይም የባርያነት ደረጃውን ያለውጣል ማለት አይደለም፤ ወይም ለሕጉና በጌታው ያለበትን ዕዳ ይሰርዛል ማለት አይደለም። ሆኖም

አናሲሞስ በእግዚአብሔር ፊትና በእግዚአብሔር ሕዝብ ፊት አዲስ አቋም ነበረው ማለት ነው። ፊሊሞና ደግሞ ይህንን ከግምት ውስጥ ማስገባት ነበረበት።

አራተኛው ልመና አናሲሞስ ጳውሎስ በሮም ለነበረው አገልግሎት ጠቃሚ እንደነበረ በመግለጽ የቀረበ ነበር (ቁ. 11-14)። አናሲሞስ የሚለው ቃል «ትርፋማ» (ትርፍ ያለው) ማለት ነው፤ ስለዚህ በቁጥር 11 ላይ ሥውር የሆነ የቃል ትርጉም አለ። (ፊሊሞና ማለት «የሚወድ» ወይም «ቸር» ማለት ነው። ባሪያው እንደ ስሙ እንዲኖር ከተጠበቀ ጌታውስ?) ጳውሎስ አናሲሞስን ይወድ ስለነበረ፣ አብሮት እንዲሠራ በሮም ያስቀረው ነበር፤ ግን ፊሊሞና ምን ማድረግ እንዳለበት ሊነግረው አልፈለገም ነበር። ጌታ ከልጆቹ የሚፈልገው በፍቅር የተነሳሳ የውዴታ መሥዋዕትና አገልግሎትን ነው።

አምስተኛው ልመና ከእግዚአብሔር ፈቃድ ጋር ይያያዛል (15-16)። ይህንን የንግግር ነጥብ ሲያቀርብ ጳውሎስ «ምናልባት» ቀኖናዊ (ግትር) አልነበረም። እንደ ክርስቲያኖች እግዚአብሔር በሕይወት ውስጥ የሚገኙትን በጣም አስቸጋሪ ልምምዶች እንኳን እንደሚቆጣጠር ማመን አለብን። እግዚአብሔር ጳውሎስን እዚያ አግኝቶት አማኝ እንዲሆን አናሲሞስን ወደ ሮም እንዲሄድ ፈቀደለት። (ፊሊሞናና ቤተሰቦቹ ለባሪያው እንደ መስከሩለትና እንደጸለዩለት እርግጥ ነው።) አናሲሞስ ተመልሶ ሊመጣ በሚችልበት ሁኔታ ሄዶ ነበር። እሱና ጌታው ለዘለዓለም አብረው እንዲሆኑ ለአጭር ጊዜ ሄዶ ነበረ። ወደ ሮም ሲሄድ ባሪያ ሆኖ ሄደ። ወደ ቆላስይስ ሲመለስ ግን ወንድም ሆኖ ተመለሰ። በእነዚህ ጉዳዮች ውስጥ የእግዚአብሔር አሠራር እንዴት በቸርነት የተሞላ ነው!

እነዚህን አምስት ልመናዎች ስትመለከት፣ ጳውሎስ ወዳጁ ፊሊሞና ዓመፀኛ ባሪያውን መቀበልና ይቅር ማለት እንዳለበት እንዴት ባለ ትህትና እንዳሳመነው ማየት ትችላለህ፤ ነገር ግን ለፊሊሞና ይህንን ማድረግ ቀላል አይሆንም ነበር። በአናሲሞስ ጉዳይ ላይ ቀላል እርምጃ ቢወሰድ፣ ሌሎች ባሪያዎች «ክርስቲያኖች እንዲሆኑ» እና እነርሱ ደግሞ ጌቶቻቸውን እንዲያቃልሉ ሊያደርግ ይችላል፤ ነገር ግን በሰውየው ጉዳይ ላይ ጠንካራ እርምጃ ቢወሰድ፣ የፊሊሞናን ምስክርነትና የቆላስይስን አገልግሎት ሊያበላሽበት ይችላል።

እዚህ ላይ ጳውሎስ የተሟላ ምላሽ አቅርቧል። ሐዋርያውን በተመለከተ፣ ዋጋ የሚያስከፍል መፍትሔ ነበር፤ ነገር ግን ዋጋውን ለመክፈል ፈቃደኛ ነበር።

3. ጳውሎስ፡ ሽክም የሚሰማው ጓደኛ (ፊሊሞና 17-25)

«ጓደኛ» ተብሎ የተተረጎመው ቃል ኮይኖኒያ ማለትም «በጋራ ማከናወን» ማለት ነው። በቁጥር 6 ላይ «ኅብረት» ተብሎ ተተርጉሟል። ጳውሎስ ከፊሊሞና ጋር «የሥራ ተባባሪ» ለመሆንና የአናሲሞስን ችግር እንዲፈታ ለመርዳት ፈቃደኛ ሆነ። ሁለት አሳቦችን አቅርቧል፡ - «እንደኔ አድርገህ ተቀበለው» እና «ይህን (ማንኛውንም ከአንተ የሰረቀውን) በእኔ ላይ ቁጠር»።

እንደ ፊሊሞና አዲስ «ጓደኛ» ጳውሎስ ሮሜን ትቶ ወደ ቆላስይስ መሄድ አይችልም ነበር፤ ዳሩ ግን አናሲሞስን እንደ ግል ወኪሉ አድርጎ መላክ ይችል ነበር። ሐዋርያው አናሲሞስን የምትቀበልበት መንገድ እኔን በምትቀበልበት መንገድ ነው፡ እርሱ እንደ ልቤ ነውና ብሎአል (ቁ. 12)።

ይህ ኢየሱስ ክርስቶስ ለእኛ ለአማኞች ያደረገውን የሚያሳይ መግለጫ ነው። የእግዚአብሔር ሕዝቦች ከኢየሱስ ክርስቶስ ጋር በጣም በተያያዘ ሁኔታ የሚታዩ በመሆናቸው፡ እግዚአብሔር ልጁን እንደሚቀበል ይቀበላቸዋል! እኛ «በውድ ልጁ» ተቀባይነት ያገኘንና (ኤፌ. 1፡6) የእግዚአብሔርን ጽድቅ የለበስን (2ኛ ቆሮ. 5፡21) ነን። በራሳችን መልካም ሥራ ወደ እግዚአብሔር መቅረብ በፍጹም አንችልም፤ ነገር ግን እግዚአብሔር «በኢየሱስ ክርስቶስ» ወደ እርሱ ስንመጣ ሊቀበለን ይገባል። በቁጥር 17 ላይ «ተቀበለው» የሚለው ቃል «ወደ አንድ ቤተሰብ ከበብ ውስጥ ማስገባት» ማለት ነው። ባሪያ ወደ ጌታው ቤተሰብ ሲደባለቅ አስቡት! ዳሩ ግን አንድ ያጠፋ ኃጢአተኛ ወደ እግዚአብሔር ቤተሰብ ሲገባ ደግሞ አስቡት!

ጳውሎስ የሚናገረው ፊሊሞና የባሪያውን ወንጀሎች እንዲተውና አናሲሞስ ያለበትን ዕዳ እንዲረሳ አይደለም። ይልቁንም ጳውሎስ ራሱ ለመክፈል ፈቃደኛ ሆነ። «በእኔ ቁጠረው - እኔ እከፍለዋለሁ!» በቁጥር 19 ላይ ያለው አነጋገር በዚያን ዘመን የነበረ ሕጋዊ የተስፋ ቃል ማስታወሻ ይመስላል። ይህ ዕዳው እንደሚከፈል ለወዳጁ የሚገልጽ የጳውሎስ ማረጋገጫ ነበር።

ችግሩን ለመፍታት ከፍቅር የበለጠ ነገር ያስፈልጋል፤ ፍቅር ዋጋ መክፈል አለበት። እግዚአብሔር ዓለሙን ሁሉ ቢወድም፡ ዓለም ሁሉ

ሰላልዳን፡ በፍቅሩ አያድነንም። እግዚአብሔር ኃጢአተኞችን በጸጋው ያድናል (ኤፌ. 2፡8-9)፤ ጸጋ ደግሞ ዋጋን የሚከፍል ፍቅር ነው። እግዚአብሔር ለራሱ ሕግ ታማኝ መሆን ስላለበት፡ በቅድስናው እኛ ያለብንን ዕዳ ዝም ብሎ ሊያልፈው አይችልም። ስለዚህ ዕዳችንን ከፈለልን!

የሥነ-መለኮት ሰዎች ይህንን «የማዛወር ትምህርት» ይሉታል። «ማዛወር» ማለት «ሌላውን ተጠያቂ ማድረግ» ማለት ነው። ኢየሱስ ክርስቶስ በመስቀል ላይ ሲሞት፡ ኃጢአቱ ወደ እርሱ ተዛወረ፤ እኔ መሆን የሚገባኝን እርሱ ሆነ። እንደ አዳኚ አድርጌ ስታመንበት፡ የእርሱ ጽድቅ ለኔ ተዛወረ፤ በመሆኑም አሁን እግዚአብሔር በኢየሱስ ክርስቶስ በኩል ይቀበለኛል። ኢየሱስ ለአብ «እኔ ዕዳውን በመስቀል ላይ ሙሉ በሙሉ ስለከፈልኩለት ከአሁን በኋላ የአንተ ዕዳ የለበትም። እኔን እንደምትቀበል ተቀበለው። ወደ ቤተሰቡ መሃል እንዲገባ ፍቀድለት» ይለዋል።

ሆኖም በክርስቶስ በኩል ተቀባይነትን በማግኘትና በክርስቶስ ዘንድ ተቀባይነት ያለው በመሆን መካከል ልዩነት እንዳለ መረዳት አለብን። ለደኅንነት ኢየሱስ ክርስቶስን ያመነ ማንም በእርሱ በኩል ተቀባይነትን ያገኘ ነው (ሮሜ 4፡1-4)፤ ነገር ግን አማኝ በየዕለት ኑሮው በጌታ ዘንድ ተቀባይነት ያለው ለመሆን በእግዚአብሔር እርዳታ መጣር አለበት (ሮሜ 12፡2 እና 14፡18፤ ዕብ. 12፡28፤ 2ኛ ቆሮ 5፡9)። አብ በልጁ ያመኑትን ይመለከትና ለልጁ እንደተናገረው «በእናንተ ደስ ይለኛል» ለማለት ይፈልጋል።

ቁጥር 19 ፊሊሞናን በክርስቶስ ወዳለ እምነት የመራው ጳውሎስ እንደነበረ ይናገራል። ጳውሎስ ይህንን ልዩ የሆነ ግንኙነት ወዳጁ አናሲሞስን እንዲቀበለው ለማበረታታት እንደ ተጨማሪ የማሳመኛ አሳብ ተጠቀመበት። ፊሊሞናና አናሲሞስ በጌታ ያሉ መንፈሳውያን ወንድማማቾች ብቻ አልነበሩም፤ ነገር ግን ሁለቱም አንድ «መንፈሳዊ አባት» ነበራቸው - እርሱም ጳውሎስ ነው! (ቁ. 10 እና 1ኛ ቆሮ. 4፡15ን ተመልከት)።

በቁጥር 21 ላይ ፊሊሞና የበለጠ እንዲያደርግና አናሲሞስን ነጻ እንዲያደርገው ጳውሎስ እየጠቆመ ይሆን? እንደዚህ ከሆነ ለምን በቀጥታ ባርነትን አይኮንንም ነበር? ያን ለማድረግ ይህ ደብዳቤ ትክክለኛ ቦታ ይሆን ነበር። ብዙ ጊዜ ለባሪያዎችና ለጌቶቻቸው የምክር ቃል ቢኖረውም ኤፌ. 6፡5-9፤ ቆላ. 3፡22-4፡1፤ 1ኛ ጢሞ. 6፡1-2፤ ቲቶ

2:9-10)፥ ጳውሎስ በዚህም ሆነ በሌሎች ደብዳቤዎቹ ባርነትን አልኮነም ነበር። በርግጥ ክርስቲያን ባሪያዎች ከቻሉ ነጻነታቸውን እንዲያገኙ አበረታቷቸዋል (1ኛ ቆሮ. 7:21-24)።

በአሜሪካ የእርስ በርስ ጦርነት ጊዜ ሁለቱም ወገኖች ባርነትን ለመደገፍ ወይም ለመቃወም የሚያቀርቧቸውን አሳቦች እውነትነት ለማረጋገጥ አንዱን መጽሐፍ ቅዱስን ነበር የተጠቀሙት። ከታወቁት ክርክሮች ውስጥ አንዱ «ባርነት ይህን ያህል የተሳሳተ ነገር ከሆነ፥ ኢየሱስና ሐዋርያት ይህንን በተመለከተ ለምን ምንም ሳይናገሩ አለቱ? ጳውሎስ ባርነትን ሥርዓት ለማስያዝ መመሪያዎችን ሰጠ እንጂ አልኮነውም» የሚል ነበር።

በጣም ጥሩ ከሆኑት ማብራሪያዎች አንዱ አሌክሳንደር ማክላረን ዘ ኤክስፓዚተርስ ባይብል በሚል ርእስ በቆላስይስ መጽሐፍ ላይ ባዘጋጁት የመጽሐፍ ቅዱስ ማብራሪያ ውስጥ በዘ ኤክስፓዚተርስ ባይብል (*The Expositor's Bible*) ተሰጥቷል።

«በመጀመሪያ፥ የክርስትና መልእክት በቅድምያ ለግለሰቦች ሲሆን፥ ለኅብረተሰቡ የሚሰጠው አትኩሮት በሁለተኛ ደረጃ ብቻ ነው። ተጽዕኖ ያሳደረባቸው ክፍሎች ብዙሀኑን እንዲለውጡ ይተዋቸዋል። ሁለተኛ፥ በመንፈሳዊና ሥነ-ምግባራዊ ስሜቶች ላይ ይሠራል። በተግባራዊ እንቅስቃሴዎችና በተቋሞች ላይ የሚሠራው ከዚያ በኋላና ይህንኑ መሠረት በማድረግ ብቻ ነው። ሦስተኛ፥ ዓመፅን ይጠላል፤ ደግሞም በመንፈስ ቅዱስ የበራውን ሕሊና ያምናል፤ ስለዚህ ከምንም ፖለቲካዊም ሆነ ማኅበራዊ መዋቅር ጋር ቀጥተኛ ተሳትፎ አያደርግም፤ ነገር ግን እነዚህን በሚገባ የሚለውጡ መመሪያዎችን በማዘጋጀት፥ በሰዎች አእምሮ ውስጥ ሰርፀው እንዲገቡ ይተዋቸዋል።»

የቀድሞ ክርስቲያኖች በባርነት ላይ ግልጽ የሆነ ዘመቻ ጀምረው ቢሆን ኖሮ፥ በተቃውሞው በደቀቁና የወንጌል መልእክት ከማኅበራዊና ፖለቲካዊ መርሐ ግብር ጋር በተምታታ ነበር። በእንግሊዝና በአሜሪካ ባርነትን ለማሸነፍ ለሰዎች ምን ያህል አስቸጋሪ እንደነበረ አስቡት። እነዚያ ሁለት አገሮች ደግሞ መንገዱን ለማዘጋጀት የሚረዳ ጠቅላላ ትምህርትና የክርስትና ሃይማኖት ነበራቸው። በቤተ ክርስቲያን ውስጥ እንኳን በዘመናዊ የሰብዓዊ መብቶች እንቅስቃሴ ውስጥ ሰላላትም ትግሎች አሰቡ። በአሥራ ዘጠነኛውና በሃያኛው ክፍል ዘመን ለአርነት የሚደረገው ትግል አስቸጋሪ ከሆነ፥ በመጀመሪያው ክፍል ዘመን ማ ትግሉ ምን ይመስል ይሆን!

ክርስቲያኖች የምድር ጨውና የዓለም ብርሃን ስለሆኑ (ማቴ. 5: 13-16) መንፈሳዊ ተጽዕኖአቸው ለእግዚአብሔር ክብር በጎብረተ ሰብ መካከል መሰማትና መታወቅ አለበት። እግዚአብሔር ዮሴፍን በግብፅ፥ አስቴርንና ነህምን በፋርስ፥ እንዲሁም ዳንኤልን በባቢሎን ተጠቅሟል። በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ደግሞ ጌታን በታማኝነት ያገለገሉ በፖለቲካ ሥልጣን የነበሩ አማኞች ነበሩ፤ ነገር ግን በሮማ ግዛት የነበሩ ክርስቲያኖች ዛሬ እኛ እንደምንችለው በአካባቢ ዲሞክራሲያዊ የፖለቲካ መዋቅሮች ውስጥ መሥራት አይችሉም ነበር፤ ስለዚህ ለውጥ ለማምጣት ምንም የፖለቲካ ሥልጣን አልነበራቸውም። ምንም እንኳን ባርነትን ለማብቃት ዘመናት የወሰደ ቢሆንም ለውጡ ከውስጥ መፍለቅ ነበረበት።

ጳውሎስ በተለመዱት የግል ጥያቄዎቹና ሰላምታዎቹ ደብዳቤውን ይፈጽማል። እንደሚፈታና ፊሊሞናንና አፍብያን በቆላስይስ እንደሚጎበኛቸው ሙሉ በሙሉ ተስፋ አድርጎ ነበር። ሐዋርያውን ፊት ለፊት ሲገናኘው እንዳያፍር ስለሚፈልግ ይህ ጭብጥ እንኳን ፊሊሞና የጳውሎስን መመሪያዎች እንዲከተል ያበረታታዋል።

አስቀድመን እንደተመለከትነው፥ ኤጳፍራ ምናልባት የቤተ ክርስቲያኒቱ መጋቢ ይሆናል፤ ጳውሎስን ለማገዝ ደግሞ ወደ ሮም ሄዷል። ለጳውሎስ ብሎ «በፈቃዱ የታሠረ» ይሁን ወይም በትክክል በሮማውያን ታሥሮ ይሁን አናውቅም። ለክርስቶስና ለጳውሎስ ላለው መሰጠት ልናደንቀው ይገባናል።

በመጀመሪያው የወንጌል ተልእኮ ጉዞው ከጳውሎስ ተለይቶ የነበረው (የሐዋ. 12: 12፥ 25፤ 15: 36-41) ወጣቱ ማርቆስ የተባለው የሐንስ ከጳውሎስ ጋር ነበር (ቆላ. 4: 10)። ጳውሎስ ማርቆስን ይቅር ብሎት በታመነው አገልግሎቱ ደስ ተሰኝቶ ነበር (2ኛ ጢሞ. 4: 11ን ተመልከት)።

ከተሰንሎንቄ የነበረ አርስጥሮኮስ ጳውሎስ ወደ ኢየሩሳሌም፥ ከዚያም ወደ ሮም ሲሄድ አብሮት ሄዶ ነበር (የሐዋ. 19: 29፤ 27: 2)። ዴማስ በጳውሎስ ደብዳቤዎች ውስጥ ሦስት ጊዜ ተጠቅሷል፡- «አብሮት የሚሠራ ዴማስ» (ፊሊሞ. 24)፥ «ዴማስ» (ቆላ. 4: 14)፥ «ዴማስ የአሁኑን ዓለም ወዶ ትቶኛል» (2ኛ ጢሞ. 4: 10)። ማርቆስ ወድቆ ነበር ግን ተመልሷል። ዴማስ ደህና እየሠራ ይመስል ነበር ግን በኋላ ወደቀ።

ሉቃስ ከጳውሎስ ጋር የነበረ፤ ያገለገለውና በኋላም የሉቃስ ወንጌልንና የሐዋርያት ሥራ መጽሐፍን የጻፈ ተወዳጅ ሐኪም ነበር (ቆላ. 4: 14)።

የጳውሎስ ቡራኪ ለደብዳቤዎቹ «ሕጋዊ ፊርማው» ነበር (2ኛ ተሰ. 3: 17-18)፤ እንዲሁም የእግዚአብሔርን ጸጋ ያጎላ ነበር። ከሁሉም በላይ፤ እንድንድን ያስቻለን የኢየሱስ ክርስቶስ ጸጋ ነበር (ኤፌ. 2: 1-10)። «ያንን በእኔ ቁጠረው! እኔን እንደምትቀበል እነርሱን ተቀበላቸው!» ያለውም እርሱ ነበር።

በዶ/ር ዋረን ዌርዝቢ የተዘጋጁ የ«...ሁን» ተከታታይ መጻሕፍት

1. ለጌታ የተገዛህ ሁን (ማቴዎስ)
2. ርኅሩኅ ሁን (ሉቃስ 1-13)
3. የበረታህ ሁን (ሉቃስ 14-24)
4. በመንፈስ ቅዱስ ኃይል ተመላለስ (የሐዋርያት ሥራ 1-12)
5. ደፍረህ መስከር (የሐዋርያት ሥራ 13-28)
6. ተጽናና (2ኛ ቆሮንቶስ)
7. አርነት መውጣት (ገላትያ)
8. ደስተኛ ሁን (ፊልጵስዩስ)
9. ፍጹም ሁን (ቆላስይስ)
10. ለምጽአቱ ተዘጋጅ (1ኛና 2ኛ ተሰሎንቄ)
11. ታማኝ ሁን (1ኛና 2ኛ ጢሞቴዎስ፥ ቲቶ፥ ፊልሞና)
12. በብስለት ማደግ (ያዕቆብ)
13. ንቃ (2ኛ ጴጥሮስ፥ 2ኛና 3ኛ ዮሐንስ፥ ይሁዳ)
14. እውነተኛ ሁን (1ኛ ዮሐንስ)
15. ድል አድራጊ ሁን (ራእይ)